

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Čím se liší venkovská rodina od městské?

Bc. Miroslava Holubová

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Miroslava Holubová

Veřejná správa a regionální rozvoj – k. s. Sez. Ústí – Tábor

Název práce

Čím se liší venkovská rodina od městské?

Název anglicky

The Difference between a Village Family and a City Family

Cíle práce

Teoretická část bude vycházet z dostupné odborné literatury a elektronických zdrojů. Hlavním cílem diplomové práce je nalezení a popsání zásadních rozdílů mezi kvalitou života venkovské a městské rodiny žijící v jihočeské obci Drahonice a v jihočeském městě Zliv. Dílčími cíli jsou otázky zabývající se popisem odlišností v oblasti výchovy dětí, životního stylu a také postoji k významu a roli rodiny v současné společnosti. Data k výzkumu budou shromažďována pomocí dotazníkového šetření, které bude představeno v práci. Po prostudování relevantní odborné literatury budou stanoveny hypotézy, které se budou v empirické části práce ověřovat.

Metodika

Praktická část práce bude zaměřena na srovnávání kvality života městských a venkovských rodin v daných lokalitách. Budou zkoumány rozdíly těchto dvou skupin, ke kterým dochází zejména v průběhu posledních let, budou zkoumány prostřednictvím techniky dotazníkového šetření, kdy bude záměrným způsobem vybrán výzkumný soubor, který se písemně vyjádří k několika zadaným otázkám, jež se budou snažit prokázat existující rozdíly způsobu života městské a venkovské rodiny. Všechna data z dotazníkového šetření budou následně zpracována a interpretována v praktické části práce. Dále budou provedena interview se starostou města Zliv, starostou vesnice Drahonice.

Harmonogram práce:

Březen 2020 – specifikace metodiky, stručný obsah teoretické části práce

Srpen 2020 – zpracování teoretické části DP (úvod, popis metodiky, literární rešerše),

Říjen 2020 – vlastní terénní šetření

Prosinec 2020 – zpracování a odevzdání empirické části v první verzi

Březen 2021 – odevzdání kompletní DP se zpracovanými připomínkami

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Venkovská rodina, městská rodina, kvalita života, životní styl, volný čas

---

Doporučené zdroje informací

BLAŽEK, Bohuslav: Venkov, města, média. 1. vydání, Praha, Sociologické nakladatelství, 1998, ISBN 80-85850-59-1.

MARÍKOVÁ, Hana a kol.: Proměny současné české rodiny: (Rodina – gender – stratifikace). Praha: Sociologické nakladatelství, 2000, ISBN 80-85850-93-1.

MOŽNÝ, Ivo: Moderní rodina: (mýty a skutečnosti). 1. vyd. Brno : Blok, 1990. ISBN 8070290188.

PLAŇAVA, Ivo: Manželství a rodiny: struktura, dynamika, komunikace. 1. vyd. Brno: Doplněk, 2000, ISBN 8072390392.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 12. 2. 2021

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 15. 2. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 17. 02. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Čím se liší venkovská rodina od městské" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 2.3.2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala prof. PhDr. Ing. Věře Majerové, CSc. za odbornou pomoc při sepisování diplomové práce. Děkuji za projevenou ochotu, cenné postřehy a trpělivost. Projev díky přináleží i mé rodině a dětem, kteří mi poskytovali zázemí a byli mi oporou v době studia.

Čím se liší venkovská rodina od městské?

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na kvalitu života rodiny ve městě a na vesnici. V první části práce je teoreticky popsána tato problematika. Nejprve je definována funkce rodiny, typy rodiny a životní styly rodin. V další části je vymezen rozdíl mezi kvalitou života ve městě a ve vesnici (organizační struktura, nezaměstnanost, obyvatelé, instituce a organizace, infrastruktura a kontinuita společenského života). V praktické části práce jsou teoretické znalosti aplikovány na konkrétní město a vesnici. Město i vesnice je popsána jak z historického hlediska, tak i v současnosti. V poslední části je vyhodnoceno dotazníkové šetření včetně krátkých relevantních doporučení.

Hlavním cílem diplomové práce je zjištění a popsání zásadních rozdílů mezi kvalitou života venkovské a městské rodiny. Pro městskou rodinu je zvoleno jihočeské město Zliv, ve kterém celý život žiji. Pro srovnání je zvolena jihočeská vesnice Drahonice. Dílčími cíli je zjistit, jaké jsou rozdíly mezi venkovskou a městskou rodinou v oblasti výchovy dětí a mládeže, životního stylu a spokojenosti života v obci. Data k výzkumu budou shromažďována pomocí dotazníkového šetření, které bude představeno v závěru diplomové práce. Po prostudování relevantní odborné literatury budou stanoveny hypotézy, které budou ověřovány v empirické části a na závěr vyhodnoceny.

Klíčová slova: venkovská rodina, městská rodina, kvalita života, životní styl, volný čas

The Difference between a Village Family and a City Family

Abstract

The diploma thesis focuses on the quality of a family life in the city and in the village. The first part of the thesis is describes in theory. First, family function, family types, and family lifestyles are defined. The next section defines the difference between the quality of life in the city and in the village (organizational structure, unemployment, residents, institutions and organizations, infrastructure and continuity of social life). In the practical part of the work, theoretical knowledge is applied to a specific city and village. Both the town and the village are described from a historical point of view and in the present. The last part evaluates the questionnaire survey, including short relevant recommendations. The main goal of the diploma thesis is to identify and describe the fundamental differences between the quality of life of rural and urban families. The South Bohemian town of Zliv, in which I have lived all my life, has been chosen for the urban family. The South Bohemian village of Drahonice is chosen for comparison. The partial goals are to find out what are the differences between rural and urban family in the field of education of children and youth, lifestyle and well-being in the community. Data for the research will be collected using a questionnaire survey, which will be presented at the end of the thesis. After studying the relevant professional literature, hypotheses will be determined, which will be verified in the empirical part and finally evaluated.

Keywords: rural family, urban family, quality of life, lifestyle, leisure time

Obsah

1 Úvod	10
2 Cíl práce a metodika.....	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická část.....	13
3.1 Charakteristika funkce rodiny	13
3.1.1 Definice a funkce rodiny	13
3.1.2 Typy rodiny	14
3.2 Kvalita života rodiny	16
3.2.1 Životní styl rodiny.....	17
3.3 Město versus vesnice	19
3.3.1 Rodina ve městě	19
3.3.2 Životní styl rodiny ve městě.....	19
3.3.3 Rodina na venkově	20
3.3.4 Životní styl rodiny na venkově	22
4 Charakteristika města a vesnice.....	24
4.1 Popis města Zliv	24
4.1.1 Organizační struktura města.....	25
4.1.2 Nezaměstnanost ve městě	30
4.1.3 Obyvatelé města	30
4.1.4 Instituce a organizace v obci Zliv	31
4.1.5 Infrastruktura města	33
4.1.6 Kontinuita společenského života.....	34
4.2 Popis vesnice Drahonice	35
4.2.1 Organizační struktura	35
4.2.2 Nezaměstnanost na vesnici	36
4.2.3 Obyvatelé vesnice	36
4.2.4 Instituce a organizace	36
4.2.5 Infrastruktura vesnice.....	40
4.2.6 Kontinuita společenského života.....	41
5 Empirická šetření.....	44
5.1 Metodologie výzkumu.....	44
5.1.1 Cíl výzkumu	44

5.1.2 Výzkumné otázky a výzkumné předpoklady	44
5.1.3 Výzkumné metody a techniky.....	45
5.1.4 Výzkumný soubor	46
5.2 Ověření výzkumných předpokladů.....	50
5.3 Vyhodnocení výzkumného šetření a interpretace výsledků.....	52
5.3.1 Oblast 1: Zhodnocení dnešní rodiny městských venkovských rodin.....	52
5.3.2 Oblast 2: Přístup venkovské a městské rodiny k výchově dětí	55
5.3.3 Oblast 3: Volný čas z pohledu městské a venkovské rodiny	58
5.3.4 Oblast 4: Spokojenost života v obci venkovské a městské rodiny.....	62
6 Závěr	67
7 Seznam použitých zdrojů	70
8 Internetové zdroje	71
9 Seznam tabulek, grafů a obrázků.....	73
10 Seznam zkratk	75
11 Příloha.....	76

1 Úvod

Diplomová práce je zaměřená na porovnání kvality života v malém městě a na vesnici. Město Zliv bylo vybráno z mnoha důvodů. Nejenže zde žiji od narození, ale v posledních letech se stále více zajímám o aktuální dění ve městě. V současné době řešíme otázku nového bydlení pro rodinu s dvěma malými dětmi. Pro srovnání s životem ve městě byla vybrána vesnice Drahonice, kde se nachází vyhlášená Pražírna kávy. V minulosti byl trend stěhování obyvatel z venkova do měst. V posledních letech naopak lidé míří spíše na venkov. Důvody mohou být různé pro každého z nás. Venkov je blíže přírodě a lidé na venkově k sobě mívají blíž. Bydlet na venkově ovšem také znamená každodenní dojíždění do zaměstnání či dojíždění dětí do škol, k lékařům a na kroužky. Je tedy potřeba mít v rodině alespoň jeden automobil k zajištění mobility. Nabídka pracovních míst je zde velmi omezená. Většinou jsou na venkově k dispozici pouze mateřské školky. Základní školy jsou většinou ve vzdálených městech. Velká výhoda je nižší pořizovací cena nemovitosti na venkově.

Práce se snaží charakterizovat současnou českou rodinu a popsat v čem se liší venkovská a městská rodina. Oblastí, ze kterých lze na rozdíly mezi těmito dvěma subjekty nahlížet, je široké spektrum. V této práci se zaměřím na čtyři oblasti, které se budou věnovat zhodnocení dnešní rodiny, trávení volného času nebo výchově dětí v rodinách městských a venkovských. V poslední oblasti zhodnotím celkovou spokojenost života v daných obcích.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části: teoretickou a praktickou část. Teoretická část se následně rozděluje na tři kapitoly. V první kapitole bude charakterizována funkce rodiny a typy rodin. V druhé kapitole bude popsána rodina a životní styl rodin ve městě i na venkově. Třetí kapitola je rozdělena na dvě části, kde nejprve je popis města Zliv, organizační struktura města, nezaměstnanost, obyvatelé města, instituce, infrastruktura a kontinuita společenského života. Poté jsou stejné oblasti charakterizovány ve vesnici Drahonice.

Na základě zvolené oblasti problematiky byly v práci stanoveny čtyři výzkumné otázky, které se k těmto oblastem vztahují. První výzkumnou otázkou je zjištění, jak hodnotí zástupci venkovských a městských rodin dnešní rodinu. Druhá výzkumná otázka se zabývá přístupem venkovských a městských zástupců k výchově dětí. Třetí výzkumná otázka se zaměřuje na to, jak tráví venkovské a městské rodiny svůj volný čas. Poslední, tedy čtvrtá výzkumná otázka, se zaměřuje na spokojenost života v daných obcích.

V souvislosti se čtyřmi výzkumnými otázkami jsou spojeny také výzkumné předpoklady, které se budu snažit ověřovat v praktické části práce. V závěru práce se pokusím zhodnotit, zda byly mnou stanovené výzkumné předpoklady potvrzeny či vyvráceny.

Cílem výzkumu je ověřit výzkumné předpoklady a zodpovědět tak odpovědi na otázky, zda se liší venkovská a městská rodina v oblasti výchovy dětí, trávení volného času a zda jsou spokojeni s životem v daných lokalitách.

Potřebná data k výzkumnému šetření budou získána prostřednictvím standardizovaného dotazníku, který sestavím a následně vyhodnotím. Dotazník bude rozdán záměrně vybranému výzkumnému souboru, který bude tvořit stejné množství respondentů z venkova i města. Respondenti obou skupin budou občané žijící v Jihočeském kraji, konkrétně v obci Drahonice a v městě Zliv. Dotazník bude přiložen jako příloha v diplomové práci.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je nalezení a popsání zásadních rozdílů mezi kvalitou života venkovské a městské rodiny. Pro městskou rodinu je zvoleno jihočeské město Zliv. Pro srovnání je vybrána vesnice Drahonice. Dílčími cíli jsou otázky zabývající se popsáním odlišností v oblasti výchovy dětí, životního stylu a také postoji k významu a roli rodiny v současné společnosti. Data k výzkumu budou shromažďována pomocí dotazníkového šetření, které bude představeno v diplomové práci. Po prostudování relevantní odborné literatury budou stanoveny hypotézy, které se budou v empirické části práce ověřovat.

2.2 Metodika

Teoretická část práce

Tato část práce bude obsahovat popis vybraného města a vesnice, které budou v diplomové práci srovnávány. Základ studie bude založen na analýze dostupné z odborné sociologické literatury, statistických zdrojů a právních norem. Dále bude provedeno interview se starostou města Zliv, starostou vesnice Drahonice. Stanovené hypotézy budou ověřovány v praktické části diplomové práce na základě provedeného dotazníkového šetření.

Praktická část

Praktická část práce bude zaměřena na srovnávání kvality života městských a venkovských rodin v daných lokalitách. Budou zkoumány rozdíly těchto dvou skupin, ke kterým dochází zejména v průběhu posledních let, budou zkoumány prostřednictvím techniky dotazníkového šetření, kdy bude záměrným způsobem vybrán výzkumný soubor, který se písemně vyjádří zadaným otázkám, jež se budou snažit prokázat existující rozdíly způsobu života městské a venkovské rodiny. Všechna data z dotazníkového šetření budou následně zpracována a interpretována v praktické části práce. Dále bude provedeno interview se starostou města Zliv, starostou vesnice Drahonice.

3 Teoretická část

V této části se budu věnovat teoretickému základu pro moji práci a charakteristikou vybraného města a vesnice. Jsou v ní definovány pojmy jako kvalita života a životní styl rodiny v obcích.

Bez ohledu na to, zda daná rodina žije ve městě či na vesnici, představuje základní jednotku, v níž dochází k procesu socializace jedince. Lidé žijí v různých typech osídlení. Členění lidských osídlení pouze na města a vesnice může přinášet značná omezení v bližším popisu jejich charakteristik. V České republice existují města, jejichž přirozený spádový region je menší než okres, a také metropole jakou je například město Praha.

Již z tohoto pohledu je nutné další členění. Historická typologie přináší jako pomocnou kategorii „městečko“ či „městys“. V některé literatuře se pracuje i s pojmem „maloměsto“. Obce mohly v minulosti získat statut města v podstatě jen na základě žádosti. Mnohé obce tak učinily z historických a prestižních důvodů. Zákon č. 128 /2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) vytváří určitá pravidla a stanovuje nejnižší počet obyvatel města na 3 000. Ty obce, které kritérium nesplnily, ale již dříve status města obdržely, si ho však směly ponechat.¹

Zákon o obcích obnovuje historickou kategorii **městys**, tedy „městečko“, aniž by stanovil pravidla pro získání tohoto statutu či podal kodifikovanou definici dané kategorie.²

3.1 Charakteristika funkce rodiny

V následující části se zaměřím na základní definici rodiny, včetně popisu funkcí, které dnešní rodina plní.

3.1.1 Definice a funkce rodiny

Rodinu považujeme za nejdůležitější sociální skupinu, ve které člověk žije. V rodině dochází k uspokojování všech důležitých životních potřeb, a to fyzických, psychických a sociálních. V rodině získáváme možnost seberealizace, zkušenosti a vzorce chování, které jinde jedinec nemůže získat. Dále také rodina formuje jedince v průběhu jeho vývoje, vymezuje jeho budoucí společenské role a identitu obecně.³

---

¹ PERLÍN, Radim. *Vymezení venkovských obcí v Česku*. 2009, [online].

² Tamtéž

³ FISCHER, S. ŠKODA, J. *Sociální patologie: analýza příčin a možnosti ovlivňování závažných sociálně patologických jevů*. 2009, s. 218.

Další z možných definic rodiny lze chápat jako aspekt, že „rodina je vskutku občanská společnost ustavená Přírodou: tato společnost je nejpřirozenější a nejstarší ze všech společností ... lid ani národ není nic jiného než celek složený z mnoha rodin. Rodina se zakládá manželstvím, a je to příroda sama, jež vtahuje člověka do tohoto svazku; z něho jsou pak rozeny děti, jež prodlužují život rodiny, udržují lidskou společnost při životě.“⁴

Současná definice rodiny není zatím ujednocena. Můžeme se setkat s charakteristikami vycházejícími z tradičního modelu, že rodina je manželský pár s dětmi. Stejně tak se však objevuje i vymezení velice široké, kde vidíme téměř všechny formy společného soužití alespoň dvou osob. Toto pojetí ignoruje jakékoliv oficiální konstituování svazku, funkci plodit a vychovávat děti a další aspekty.⁵

O neujasněnosti pojmu „rodina“ v moderní době svědčí projekt Rodinné pasy vytvořený krajskými úřady České republiky. Webové stránky informují o tom, že je určený všem rodinám. To platí i pro neúplné rodiny tzn. nesezdané partnery a jejich děti, samoživitele a osoby mající dítě v péči.⁶

Pojmem „rodina“ se rozumí společenství lidí, které plní funkce rodiny, nebo alespoň větší část z nich.

K hlavním **funkcím rodiny** patří:

- **Reprodukční funkce:** Rodina je základním kamenem pro plození nové generace, i přestože se děti v dnešní době rodí i mimo manželství.
- **Hospodářská funkce:** Rodina musí umět vést domácnost, hospodařit se svým majetkem. V současnosti se stává spotřební jednotkou ve fázi výroby.
- **Emocionální funkce:** Rodina poskytuje emocionální uspokojení všem svým členům rovnoměrně.
- **Socializační funkce:** Rodina uvádí dítě do společnosti, učí jej základním způsobům společenského chování a předává mu základní kulturní statky společenství.⁷

3.1.2 Typy rodiny

Rozdělení typů rodin můžeme uchopit z několika pohledů. Rodiny se dle teoretických přístupů dělí na několik základních typů.

---

⁴ MOŽNÝ, Ivo. *Moderní rodina: (mýty a skutečnosti)*. 1990, s. 17.

⁵ MPSV: *Národní zpráva o rodině*. [online].

⁶ Brno: Sun Drive Communications s.r.o.: *O projektu Rodinné pasy*. [online].

⁷ LANGMEIER, Josef a KREJČÍŘOVÁ, Dana. *Vývojová psychologie*. 2006, s. 183.

❖ **podle úplnosti**

- úplná rodina (otec, matka a děti žijící společně)
- neúplná (pouze jeden z rodičů – rozvod, úmrtí atd.)

❖ **podle původu**

- reprodukční /sekundární/ (nová, tedy rodina vytvořená v dospělosti)
- druhotně vzniklá (nová rodina, kde si partneři přivádí děti z minulých svazků)
- orientační /primární/ (tzv. výchozí rodina, do té se jedinec narodí a vyrůstá v ní)

❖ **podle velikosti**

- rozšířená (zahrnuje příbuzné ze strany rodičů – čili prarodiče, tety, strýce atd.)
- nukleární (trvale spolu žijí dvě generace, rodiče a děti)

❖ **podle funkčnosti**

- disfunkční (neplní-li některou ze svých základních funkcí)
- funkční (zajišťuje-li potřeby všech svých členů)
- afunkční (neplní své základní funkce, ohrožuje život dítěte)

❖ **podle životního stylu**

- křesťanský (v rodině dominuje víra v Boha – pravidelná návštěva kostela, společenství, pravidelné modlitby v rodinném kruhu)
- konzumní (rodina zaměřená na materiální hodnoty a peníze)
- přírodní (rodina tráví spoustu času v přírodě, chodí na procházky, uvědomují si hodnotu přírody)
- vesnický (rodiče pochází z vesnice, neustále tam udržují styky)

3.2 Kvalita života rodiny

Definovat pojem „*kvalita života*“ není vůbec snadné. Pod kvalitou života můžeme vidět samotné pochopení smyslu a existence člověka. Jde o pojem velmi komplexní a multidimenzionální. Předmětem výzkumu kvality života jsou jak psychologické a sociální podmínky, tak i aspekty materiální, které komplexně vyjadřují podmínky pro zdravý a šťastný život člověka. Jde v podstatě jak o vnější podmínky pro život člověka, tak i celkově vnitřní rozměry a duchovní stránku člověka jako jedince.⁸

Hodnotit současnou situaci v českých rodinách není možné bez znalosti životních podmínek a kvality života v jednotlivých typech domácností. Kvalita života je velmi široký pojem, který zahrnuje **objektivní kvalitu života**. Objektivní životní podmínky sleduje materiální zabezpečení, sociální podmínky života, sociální status a fyzické zdraví. Lze ji tedy vymezit jako souhrn ekonomických, sociálních, zdravotních a environmentálních podmínek, které ovlivňují život člověka. Dále zahrnuje **subjektivní kvalitu života**. Subjektivní kvalita života se týká jedincova vnímání svého postavení ve společnosti v kontextu jeho kultury a hodnotového systému. Většina odborníků se shoduje v tom, že důležitější je hledisko subjektivního hodnocení kvality života. Kvalita života se stala v současné době nedílnou součástí všech vědních oborů. Tento pojem je důležitý hlavně ve zdravotnictví, kde je ukazatelem úspěšné léčby. Na celém světě i v celé České republice se kvalitou života zabývá mnoho organizací a institucí.⁹

V běžné komunikaci se objevuje kvalita života s pozitivní konotací pojmu kvalita, což znamená dobrý či kvalitní. V odborném jazyce se kvalita života používá na popis pozitivních i negativních aspektů života. Hodnocení provádíme pomocí porovnávání s životem druhých lidí nebo s našim očekáváním, zda je náš život kvalitní.¹⁰

Kvalita života není přesně definovatelný pojem, ale úzce souvisí s Maslowovou hierarchií potřeb a na tom se shoduje většina odborníků. Maslowova hierarchie potřeb souvisí s uspokojováním základních fyziologických potřeb (jídlo, spánek), které podmiňují naplnění potřeb vyšších (bezpečí, sebeúcta). Kvalita života je tedy uspokojení člověka s dosahováním cílů, které formují jeho život.¹¹

---

⁸ BALCAR, Karel. *Realita svědomí: Psychologická nebo existenciální?* 2005, s. 70-71.

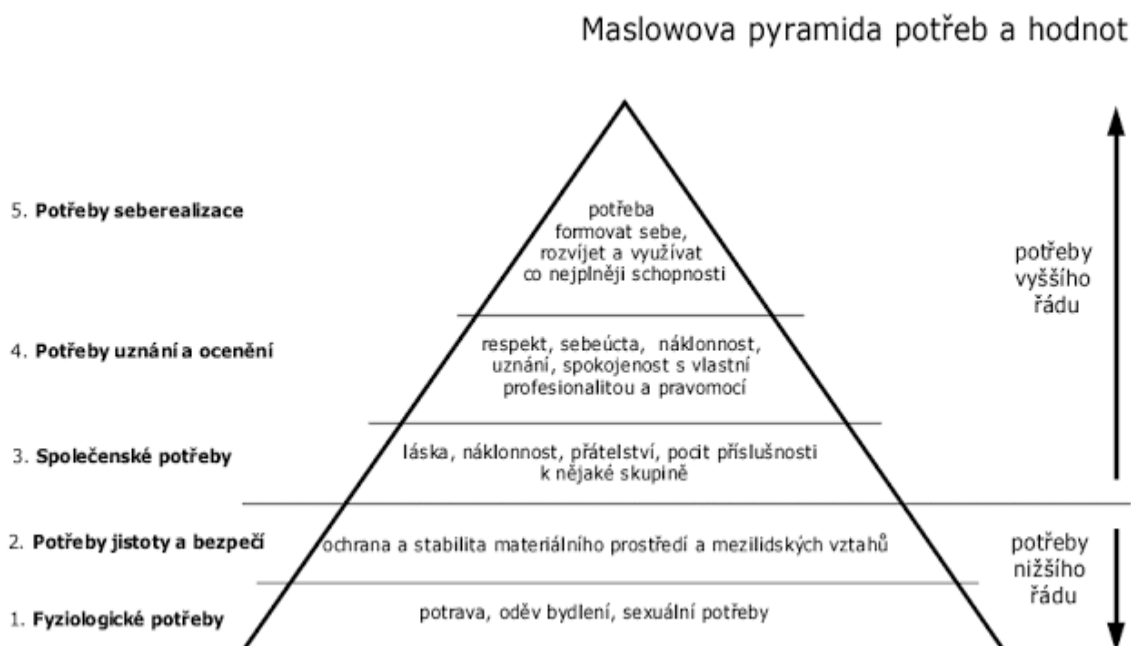
⁹ VAĐUROVÁ, Helena, MÜHLPACHR, Pavel. *Kvalita života: teoretická a metodologická východiska*. 2005, s. 17.

¹⁰ GURKOVÁ, Elena. *Hodnocení kvality života: pro klinickou praxi a ošetrovatelský výzkum*. 2011, s. 112.

¹¹ KOPŘIVA, K. *Lidský vztah jako součást profese*. 2011, s. 63.

Obrázek 1: Maslowova pyramida potřeb

Zdroj: <http://zapisy.blogspot.com/2011/10/emoce-motivace-emoce-cit-chovani.html>

Světová zdravotnická organizace založila ve své definici rozdělení kvality života do čtyř oblastí. Tyto čtyři základní oblasti vystihují dimenze lidského života bez ohledu na věk, pohlaví, etnikum nebo postižení. Jedná se o:

- **Fyzické zdraví a úroveň samostatnosti** – energie a únava, mobilita, úroveň závislosti na lékařské pomoci, bolest atp.
- **Psychické zdraví a duchovní stránka** – sebehodnocení, myšlení, učení, víra, spiritualita, pojetí sama sebe atp.
- **Sociální vztahy** – osobní vztahy, sexualita, sociální podpora atd.
- **Prostředí** – dostupnost zdravotnické a sociální péče, svoboda, domácí prostředí, finanční zdroje, bezpečí, příležitosti pro získávání nových vědomostí a dovedností atp.¹²

3.2.1 Životní styl rodiny

V mnohých sociologických výzkumech se již řadu let kladou otázky, co lidé považují ve svém životě za důležité, k čemu by vedli svoje děti, jaké strategie vedou k dosažení

¹² VAĎUROVÁ, Helena a MÜHLPACHR, Pavel. opět. cit., s.17.

úspěchu či ke spokojenému životu atd. I když bývá formulačně otázka položena různými způsoby, jde v podstatě o posouzení významu práce, rodiny, majetku, vzdělání případně dalších oblastí naplnění života. Výsledná zjištění se v jednotlivých výzkumech příliš neodlišují. Vždy se dozvíme, že pro část lidí je důležitější rodina a pro část práce. Pro někoho je podstatný majetek, pro někoho jsou významné jiné hodnoty.¹³

Napětí mezi rodinou a zaměstnáním je v současné době velmi frekventovaným tématem debat nejen uvnitř jednotlivých rodin, ale i na politické scéně a v podnikatelských kruzích. Na veřejnosti, mezi politiky, ale také v jednotlivých firmách se hovoří o potřebě harmonizovat vztah mezi oběma sférami a o způsobech, jak to efektivně učinit.¹⁴

---

¹³ MAŘÍKOVÁ, Hana a kol.: *Proměny současné české rodiny: (Rodina – gender – stratifikace)*. 2000, s. 68.

¹⁴ SIROVÁTKA TOMÁŠ: *Rodina, zaměstnání a sociální politika*. 2006, s. 42.

3.3 Město versus vesnice

3.3.1 Rodina ve městě

Město v obecném povědomí existuje jako protiklad venkova. Co je z hlediska statistiky město? Jde o sídelní útvar s více jak dvěma tisíci obyvateli. Má střediskové funkce pro širší region a v jeho ekonomice nehraje největší význam zemědělství. Skupina sídel, které lze takto vymezit, je samozřejmě obrovská a velice různorodá, což extrémně ztěžuje i sociologické hodnocení města. Ve městech větší podíl zaujímají vícepodlažní budovy, je v nich také větší hustota obyvatel, město zajišťuje ekonomické, sociální a správní funkce. Město je vybaveno úřady, bývá centrem průmyslové výroby a obchodu apod.¹⁵

S výjimkou některých statutárních měst nemá označení obce jako městys či město jiný než symbolický význam, neboť rozsah kompetencí obce s 3 000 obyvateli je totožný s kompetencemi např. dvoutisícového městyse či tisícového města. Jinak jsou pouze označeny statutární orgány obecní úřad versus městský úřad. Některá města mohou mít větší pravomoci, což je však dáno tím, že se jedná např. o obce s rozšířenou působností nebo obce s pověřeným úřadem.¹⁶

3.3.2 Životní styl rodiny ve městě

V dnešní době je častým typem soužití tzv. více generační společné bydlení. O tom svědčí např. i to, jak často se s ním vyrovnávají různé populárně psychologické a populárně ekonomické nabídky realitních kanceláří, které tyto možnosti takového bydlení v prodávané nemovitosti velmi často prezentují. Snaží se zvýšit jejich atraktivnost.¹⁷

Ve městech takovému modelu brání již prostorové podmínky, neboť např. panelový byt prostě zvětšit nejde. Co se týče vzdělání, střední odborné či ještě vyšší vzdělání se častěji vyskytuje v širším zázemí škol a univerzit, tj. zejména v Praze, Brně či Ostravě. V satelitních městech téměř chybí dospělé osoby bez dokončeného vzdělání. To nepochybně souvisí s nutností získat dostatek finančních prostředků na zakoupení nebo zbudování novostavby.¹⁸

---

¹⁵ KOVÁŘ, Pavel: *Ekosystémová a krajinná ekologie*. 2014, s. 100.

¹⁶ BALÍK, Stanislav: *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. 2009, s. 20-21.

¹⁷ POTUŽNÍKOVÁ, Jana. *Vícegenerační bydlení: peklo nebo ráj?* 2012, [online].

¹⁸ KLUFOVÁ, Renata. *Demografický vývoj a typologie českého venkova v kontextu prostorových souvislostí*. 2015, s. 170-176.

Ve městě dle statistik také žije značný počet neúplných a rekonstruovaných rodin a je zde vysoký počet rozvodů.¹⁹

Větší podíl mladých obyvatel je typický rys městské demografie. Mladá generace migruje do měst za prací a občanskou vybaveností, která jim na venkově chybí. Oficiální dokumenty dokazují, že periferní oblasti vykazují horší dostupnost zdravotní péče.²⁰

Městská rodina se také vyznačuje vyšším stupněm nivelace otcovské a mateřské role v chodu domácnosti a rodiny. Jde však spíše o deklarovanou než reálnou situaci.²¹

Trendem současné doby městských rodin je odmítání tradičního aktivního stárnutí. Dochází k tomu, že prarodiče vnímají moderní princip aktivního stárnutí jako protiklad toho, že mají jen pečovat o vnoučata. V mnoha mladých rodinách tak pomoc prarodičů chybí a nezvládají řešit problém provozní doby školek, pracovní doby rodičů atd. Význam výpomoci prarodičů v péči o vnoučata roste převážně v nízko příjmových a neúplných rodinách. Vztah aktivních seniorů k péči o vnoučata se stal předmětem sociologických výzkumů. Bylo zjištěno, že tito považují tradiční prarodičovskou roli někdy až za formu „otročtví“.²²

3.3.3 Rodina na venkově

Pojem vesnice lze definovat tak, že se jedná o obec, která není ani městem, ani městysem, ani statutárním městem.²³ Vymezení venkovské obce je rovněž složité. Obecně je obec definována v zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava“). Obec je dle čl. 99 Ústavy definována jako samosprávný celek.²⁴

Zákon o obcích sice specifikuje obce, městyse, města, ovšem termín „venkovská obec“ není v České republice právně zakotven.²⁵

Český statistický úřad definuje venkovský prostor takto: „Za venkovský prostor jsou brány všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel, a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel, které mají hustotu zalidnění menší než 150 obyvatel/ km². Venkovský prostor v tomto pojetí tvoří území 5 734 obcí, což představuje 79 % rozlohy státu, na které žije 30 % obyvatel

¹⁹ ČSÚ: *Databáze demografických údajů za obce ČR*. [online].

²⁰ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020*. [online], s. 66.

²¹ PLAŇAVA, Ivo. *Manželství a rodiny: struktura, dynamika, komunikace*. 2000, s. 238.

²² HASMANOVÁ MARHÁNKOVÁ, Jaroslava. *Aktivita jako projekt: diskurz aktivního stárnutí a jeho odezvy v životech českých seniorů a seniorek*. 2013, s. 96–97.

²³ BALÍK, Stanislav. *opět. cit.*, s. 20-21.

²⁴ Čl. 99 Ústavy.

²⁵ § 1 zákona o obcích.

republiky. Venkovská obec je průměrně 11 km² velká a má 550 obyvatel. Hustota zalidnění venkovského prostoru je devětkrát menší v porovnání s prostorem městským.“²⁶

Venkov lze chápat i jako určitou životní filosofii či postoj, svázaný úzce s prostředím. „*Venkov je způsob pobývání vrostlého do jednoho jedinečného místa, které se někdy po celý život neopouští ... na venkově je tato vazba dána více fyzickou povahou místa a druhem obživy z místní přírody plynoucí... kterou poskytuje a zůstává nezměněna, pokud nenastane silný, většinou spíše katastrofický tlak zvenčí...*“²⁷ Ve venkovských sídlech bývá nízkopodlažní rozvolněná zástavba, tedy i nízká hustota obyvatel.²⁸

Počet obyvatel není jediným kritériem pro definici venkova. Obecně bývá na venkově vyšší závislost na zemědělství. Ve venkovském obyvatelstvu lze pozorovat vyšší zastoupení neproduktivních věkových kategorií než ve městech. Z populace obcí do 100 obyvatel se pouze 66,5 % řadí do produktivního věku. S růstem počtu obyvatel roste i jejich podíl. Dlouhodobý trend vylidňování venkova je dle statistik na ústupu, avšak podstatnou roli zde hraje tzv. satelitní zástavba kolem metropolí. Úbytek obyvatel regionů s horší infrastrukturou pokračuje i nadále. Jako jeho příčiny se udávají nízká dostupnost zaměstnání, služeb, lékařské péče a zdravotnictví, špatná dopravní obslužnost venkova a obecně nízká míra infrastruktury vesnic.²⁹ Tento faktor částečně vyrovnává zdravější životní prostředí venkova v porovnání s městem, což je typické pro většinu území České republiky. Se stárnutím vesnické populace, kratším průměrným věkem dožití u mužů a konzervativností odlehleho osídlení souvisí vyšší procento vdov oproti městům. Toto procento se potom zvyšuje úměrně se snižováním počtu obyvatel v příslušné obci.³⁰

Ve venkovských oblastech byly zaznamenány nižší počty úmrtí na zhoubné novotvary. Chápeme-li rakovinu jako nemoc, jejímž spouštěčem je mnohdy stres a jiné civilizační problémy, lze v tomto faktu vidět mimo jiné i vliv regenerační funkce rodiny na duševní pohodu členů. „*Významná je menší uspěchanost života a slabší psychická zátěž obyvatel. Méně se vyskytují civilizační choroby a soci patologické jevy, jako je kriminalita, agresivita, prostituce, sebevražda.*“³¹

---

²⁶ ČSÚ. *Postavení venkova v krajích*. [online].

²⁷ BLAŽEK, Bohuslav. *Venkov, města, média*, s. 46-47.

²⁸ KOVÁŘ, Pavel. opět. cit., s. 100.

²⁹ Ministerstvo zemědělství ČR: *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013*. [online].

³⁰ KLUFOVÁ, Renata. opět. cit., s. 164.

³¹ HAJNÁ, Zdeňka: *Jak charakterizovat život žen na venkově?* [online], 2012, s. 5.

3.3.4 Životní styl rodiny na venkově

Rodina na venkově představuje stabilnější společenství než ve městě. Méně dětí se rodí z mimomanželských svazků a vyskytuje se méně rozvodů. Za oběma jevy lze hledat tradicionalismus a religiozitu podstatné části populace, stejně jako nízkou míru anonymity v obcích s nižším počtem obyvatel. Např. v roce 2011 činil podíl rozvedených mužů v rámci obyvatelstva venkova 8,5 %, v sub urbánních sídlech 8,9 % a městských 10,5 %. Statistiky u žen jsou obdobné.³² Statistika dokládá, že čím je venkov blíže městu, tím je rozvodovost vyšší. Existují také statistické doklady o souvislosti rozvodovosti a zvyšujícího se počtu obyvatel konkrétní obce.³³

Ve venkovských regionech již také dochází k rozvolňování tradičního modelu rodiny. K specifikům venkova patří více generační soužití rodin v jednom domě. Více generační soužití rodin, pozorovatelné na venkově, je dané různými jevy. Jedním z hlavních je bydlení v rodinných domech. Ty společně s přiléhajícím pozemkem umožňují jak stavební úpravy, tak rozšíření domku. V dlouhodobém horizontu lze i svépomocí vytvořit podmínky pro dostatek soukromí několika generací s odlišnou představou o životě. Na venkově vždy existovala tradice rozšiřování bytové plochy další výstavbou prováděnou vlastníkem a dvougeneračního bydlení obecně. Tradice byla dále podpořena rozmachem tohoto typu budování v průběhu šedesátých až osmdesátých let 20. století.³⁴

Právě tehdy také fungoval sociologický trend mladých manželství, ekonomicky ještě ne zcela nezávislých snoubenců, u nichž se bydlení s rodiči předpokládalo.³⁵

Ve venkovských rodinách se očekává vyšší kooperace mezi jejími členy, a to i proto, že občanská vybavenost vesnic a maloměst, která byla vždy nižší než u velkých sídel, se postupně zhoršuje.³⁶

Mizí zejména základní školy, lékařské ordinace, služby apod. Udržení životního standartu pro všechny členy rodiny pak nutně vyžaduje složitější plánování a spolupráci většího počtu dospělých. Nižší vzdělání se týká zejména obyvatel menších sídel, zvláště

---

³² KLUFOVÁ, Renata: *Demografický vývoj a typologie českého venkova v kontextu prostorových souvislostí.*, s. 160.

³³ Tamtéž, s. 164.

³⁴ MÁČEL, Otakar. *Vývoj bytové výstavby na jihomoravském venkově po roce 1945.* [online]. 1989, s. 25.-34.

³⁵ MOŽNÝ, Ivo. opět. cit., s. 160.

³⁶ MÁČEL, Otakar. opět. cit. s. 25-34.

kategorie obcí do 500 obyvatel, což souvisí s demografickým stárnutím, nižšími příležitostmi ke vzdělání i horší ekonomickou situací na vesnicích.³⁷

V péči o přestárlé a dlouhodobě nemocné členy rodiny brání většinou docházka do zaměstnání. Na venkově je to převážně problém dojíždění. Děje se to spíše v blízkosti regionálních center, v nichž snáze získají práci všichni dospělí členové rodiny. Budování institucí v tomto ohledu odlehčujících, brání menší lidnatost. Tedy i menší počet potenciálních klientů v místě.³⁸

Při posledním rozloučením je patrná soudržnost širší rodinné komunity. Na venkově se pohřbů účastní široká rodina a většinou i další obyvatelé obce. Smutečních hostů bývá několik desítek až stovek. Roli na vesnici nehrají ani finanční aspekty, ale především religiozita obyvatel a též míra zakořenění rodiny v dané lokalitě.³⁹

---

³⁷ KLUFOVÁ, Renata. opěť. cit., s. 171-176.

³⁸ ZEMAN, Jiří. Sociální služby a venkovské prostředí. [online], 2008.

³⁹ HUPKOVÁ, Martina. *Pohřbívání a hřbitovy – reflexe kultury českého venkova*. [online], 2010.

4 Charakteristika města a vesnice

V následující části se zaměřím na charakteristiku obce Zliv, včetně dalších aspektů, které přispívají k lepšímu života jeho obyvatel, jako je infrastruktura, dopravní spojení, kulturní vyžití, zdravotní péče a další aspekty.

4.1 Popis města Zliv

Veškeré informace v této kapitole jsem čerpala z webových stránek města Zliv a při osobním setkání se starostou města Zliv. Při psaní své práce jsem také nahlížela do kroniky města a využila znalost města, ve kterém celý život žiji.

Obrázek 2: Mapka umístění obce Zliv a znak obce

Zdroj: webové stránky obce Zliv

Zliv je město v Jihočeském kraji, ležící 10 km severozápadně od Českých Budějovic a 4 km západně od Hluboké nad Vltavou. Vlastní městská zástavba je situována mezi rybníky Bezdrev (druhý největší rybník České republiky), Zlivským rybníkem a Mydlovarským rybníkem. Městem prochází důležitá železniční trať č. 190, spojující České Budějovice s Plzní. Zliv a její katastrální výměra činí 1 421 ha. PSČ je 373 44. Do katastrálního území Zliv u Českých Budějovic zasahuje území přírodní památky a evropsky významné lokality Hlubocké hráze. Přibližně na západ od Zlivi je situována terénní stanice Jihočeské univerzity Vomáčka. V severozápadní blízkosti města se nachází také mydlovarské MAPE – bývalá chemická úpravná uranové rudy. Městu Zliv je často přezdíváno Mrkvanov (jeho obyvatelům pak Mrkvané nebo Mrkvani) v souvislosti s historkou o omylem vysázené mrkvi před zlivským kostelem. V postavení systému veřejné správy je Zliv obec druhého stupně – s pověřeným obecním úřadem. Pověřený obecní úřad vedle přenesené působnosti základního rozsahu (podle § 61 odst. 1 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb.) vykonává další ve svěřeném rozsahu přenesenou působnost ve správním

obvodu určeném prováděcím právním předpisem. Pověřenému obecnímu úřadu jsou podřízeny mimo jiné odbor matriční a stavební úřad.

Historie

V okolí se nachází několik archeologicky významných lokalit (stopy osídlení a železářské výroby z doby římské v poloze Varta; depot stříbrných denárů z období kolem roku 1030, objevený roku 1974 v místě U Jerhotů). Nejstarší písemná zmínka o Zlivi pochází z roku 1409. Od roku 1850 byla Zliv samostatnou obcí. V letech 1850–1867 byly součástí obce i Munice, do roku 1960 i Zálužice. Na město byla obec povýšena v roce 1960. V období od 30. dubna 1976 do 23. listopadu 1990 spadaly pod Zliv Pištín, Češnovice, Pašice, Zálužice a Zahájí.

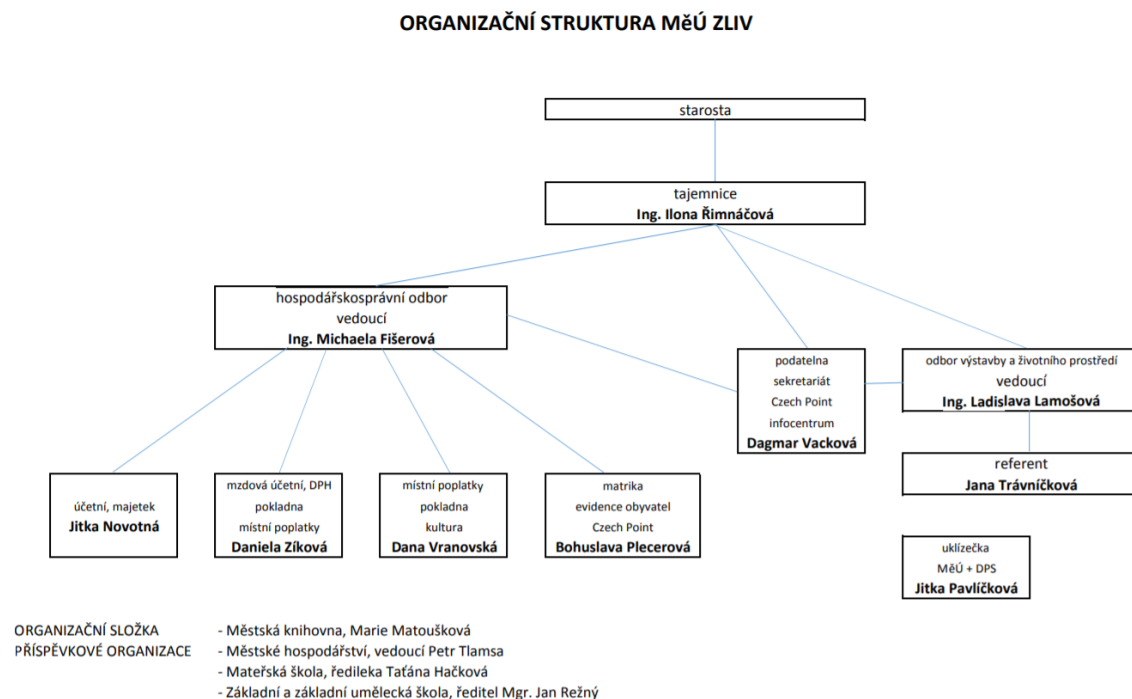
Pamětihodnosti

Z původní vesnické zástavby Zlivi se nedochovalo téměř nic, jedinou skutečně starobyloou památkou ve městě je dvou-obloukový kamenný most z počátku 18. století přes Soudný potok, zdobený sochou sv. Jana Nepomuckého z roku 1724; za zmínku stojí ještě novogotická kaple svatého Václava.

4.1.1 Organizační struktura města

Město Zliv má 12 zaměstnanců. Přímo starostovi je podřízena tajemnice obce. Významný je hospodářsko-správní odbor, který zahrnuje účetní a mzdový úsek, dále pak má na starosti pokladnu obce a správu vybraných místních poplatků. Rovněž je v tomto odboru vedena matrika obce. Samostatně je pak odbor výstavby a životního prostředí. Rovněž velmi důležitou součástí pro správné fungování obecního úřadu je podatelna pro veřejnost. Do této sekce spadá rovněž pro občany důležitý Czech Point a informační centrum obce. Zde se domnívám, že má obec Zliv rozvrženo své členění jednoduše a efektivně pro fungování obce a pro spokojenost občanů.

Obrázek 3: Organizační struktura Městský úřad Zliv

Zdroj: *webové stránky obce Zliv*

Rada města

Rada je jedním ze způsobů realizace práva na samosprávu, oproti zastupitelstvu vykonává však působnost samostatnou i přenesenou, stanoví-li tak zákon. Primárně realizuje úkoly jí svěřené zastupitelstvem, část kompetencí je ale svěřena zákonem výhradně jí. Členové rady označovaní jako radní jsou voleni z řad zastupitelů a rada se zastupitelstvu odpovídá. V čele rady stojí starosta, dále je volen jeden či více místostarostů. Výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti. Radu obce Zliv má pět členů. Tvoří ji starosta, místostarosta a další tři členové zvolení z řad členů zastupitelstva obce. Rada obce se schází ke svým schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Rada obce může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat dalšího člena zastupitelstva obce a jiné osoby. Všechny důležité informace o obci a fungování obecního úřadu jsou občanům přístupny na webových stránkách města.

Zastupitelstvo města

Klíčovým orgánem fungování obce je její zastupitelstvo. Jedná se o ústavně právní znak typické samosprávy obcí. Dnem voleb (uplynutím prvního dne) zaniká mandát všem stávajícím členům zastupitelstva. V období ode dne konání voleb do zastupitelstva ke

zvolení nového starosty, příp. místostarosty a nové rady, správu obce zajišťují dosavadní starosta, místostarosta a dosavadní rada. Spolu se zánikem zastupitelstva dochází i k zániku výborů. Komise rady a přestupková komise pokračují až do zvolení nových.

Zastupitelstvo města má 15 zastupitelů. Uvolněný zastupitel je pouze starosta města. Obec má rovněž několik výborů. Nejvýznamnějším z nich je Finanční výbor, Kontrolní výbor a Kulturní a sportovní komise. Zde se domnívám, že se město Zliv chová jako řádný hospodář a neplýtvá zbytečně finančními prostředky na více uvolněných zastupitelů.

Finanční výbor

Tříčlenný finanční výbor posuzuje a připomínkuje usnesení Rady města Zliv. Výbor vydával stanoviska k navrhovaným bodům jednání zastupitelstva. Po celou dobu spolupracuje s vedoucí hospodářsko-správního odboru.

Kontrolní výbor

Jeho hlavní náplní je kontrola plnění rozhodnutí zastupitelstva obce. Kontrolovat dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti. Členy finančního ani kontrolního výboru nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu.⁴⁰

Aktiv pro občanské záležitosti (APOZ)

Členové se podílí na zabezpečování činností týkajících se občanských záležitostí. Jsou to zejména významná životní jubilea občanů (od 70 let blahopřání, od 80 let dárkové balíčky), kondolence, slavnostní obřady – vítání občánků, zlaté a diamantové svatby, loučení dětí s mateřskou školou, akce pro seniory – každoroční posezení, pokládání věnce k památníku padlých, vedení kroniky, která je veřejnosti přístupná k nahlédnutí veřejnosti na matrice obce.

Komise k projednání přestupků

Komise jedná a rozhoduje ve tříčlenném složení, ústní jednání je neveřejné. Přestupkovou agendu zajišťuje město Zliv i pro obec Mydlovary na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy. Komise k projednávání přestupků, resp. evidence přestupků se vztahuje pouze na přestupky proti občanskému soužití spáchané ublížením na cti, úmyslným ublížením na zdraví nebo některým z hrubých jednání, které byly spáchány mezi osobami blízkými, osobami žijícími ve společném obydlí nebo osobami, které byly v minulosti

---

⁴⁰ § 117-122 zákona o obcích

osobami blízkými (např. druh/družka, manžel/manželka). Přestupková komise je zřízena jako zvláštní orgán obce pro výkon přenesené působnosti podle § 53 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Kulturní komise

Na aktivním kulturním životě města se významnou měrou podílí svojí činností Kulturní komise. Zajišťuje a organizuje řadu akcí během celého roku. Komise jsou též výkonným orgánem, jestliže jim byl svěřen výkon přenesené působnosti podle Zákona o obcích 128/2000 Sb. § 103 odst. 4 písm. c). Svá stanoviska a náměty předkládá komise radě obce.

Odborný lesní hospodář

Odborný lesní hospodář zabezpečuje vlastníkům lesa odbornou úroveň hospodaření v lese podle tohoto zákona č. 289/1995 Sb., zákon o lesích k jeho provedení. V lesích města Zliv nedošlo k žádné mimořádné události. Pokračuje prosychání borovice a kůrovec na smrku, ale nejde o nějakou plošnou kalamitu.

Městské hospodářství

Významnou složku pro správný chod veřejného pořádku ve městě zajišťuje městského hospodářství. O správný chod města se kromě dvou účetních starají také elektrikář, klempíř, zedník, truhlář, řidiči a rovněž pod tento úsek spadá správa dětského centra.

Personálně je městské hospodářství Zliv i nadále posilováno díky uzavření smlouvy s Úřadem práce o vytvoření pracovní příležitosti v rámci veřejně prospěšných prací k umístění uchazečů o zaměstnání. Takto vybraní zaměstnanci se většinou starají o úklid našeho města (nepořádek po občanech, postřik náletů a trav na chodnících, výpomoc při sekání trávy a v neposlední řadě i jako obsluha ve sběrném dvoře). Smlouvy jsou na dobu určitou a výše příspěvku je schopna z velké části pokrýt náklady, v opačném případě uchazeče dotuje městské hospodářství. Obecně jsou tyto smlouvy pro město velmi výhodné. Správu Mydláku zajišťují lidé dle dohod o provedení práce. Hospodaření organizace za rok 2019 vykázalo zisk. Zlepšený hospodářský výsledek tvořila především tržba rekreačního střediska Autokemp Mydlák. Zisk byl použit do rezervního fondu.

Rozpočet

Plnění rozpočtových příjmů odpovídá předpokladům. Místní poplatky jsou placeny průběžně. Průběžně byly poskytovány provozní dotace pro příspěvkové organizace (MěH, MŠ, ZŠ, ZUŠ). Byl poskytnut dar Českému červenému kříži. Bylo zakoupeno: nákladní automobil s kontejnery, dva úklidové stroje pro ZŠ a ZUŠ, velkokapacitní cisterna pro hasiče, byt v Lidické ulici. Zrenovovalo se sociální zařízení na Mydláku, opravy se předávací stanice a výtahy v domě 748-751 (lidově pro Zlivany „Papouškárna“ – název získal dům pro pestrobarevnost fasády). Rekordně drahou cyklostezku pomohla financovat dotace z fondu Evropské unie pro regionální rozvoj. Návrh rozpočtu města na rok 2019 byl vyvěšen jako schodkový ve výši téměř sedmnáct a půl milionu Kč. Rozpočet bude vyrovnán zdroji z minulých let. Je potřeba zmínit, že zde není zahrnuta celková suma získaná čerpáním dotací, která v tuto dobu logicky není známa.

Střednědobý výhled (sestavovaný minimálně na dobu dvou let, tzn. 2020–2021) nepředpokládá zapojení prostředků z minulých let. Je počítáno s opravami, běžnou údržbou komunikací, kanalizace, vodovodů, veřejného osvětlení apod. Na dlouhodobých pohledávkách město eviduje částku téměř dva a půl milionu od firmy FireTital (hasičské auto). V tomto roce začalo soudní jednání. Vzhledem k tomu, že nikdo netuší, kdy bude ukončeno a s jakým výsledkem, nelze s touto částkou nikterak počítat.

Dotace městu

Mimořádným způsobem se městu daří získávat dotace na skutečné potřeby města a v některých případech i za cenu posunutí termínu realizace. V současné době se jedná o částku 21 mil. Kč, kde nejvýznamnější částku ve výši 9,5 mil. Kč tvoří schválená dotace na dokončenou část cyklostezky. Přípravuje se dotace na nový zemní vodojem a demolici stávajícího hydroglobu. Prakticky na všechny akce, které se prováděly a kde byla možnost dotaci získat, tak město dotaci získalo (např. ČEZ – hřiště pro MŠ, IROP – jazyková učebna, hasičské auto, vybavení).

4.1.2 Nezaměstnanost ve městě

Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska jsou čerpány z portálu Ministerstva práce a sociálních věcí.

Tabulka 1: Vývoj nezaměstnanosti v obci Zliv

Měsíc	Dosažitelní uchazeči 15-64	Obyvatelstvo 15-64	Podíl nezaměstnaných osob	Volná místa
Leden	52	2267	2,3 %	17
Únor	48	2267	2,1 %	29
Březen	40	2267	1,8 %	34
Duben	33	2267	1,5 %	34
Květen	30	2274	1,3 %	30
Červen	25	2274	1,1 %	28
Červenec	35	2274	1,5 %	29
Srpen	32	2274	1,4 %	51
Září	31	2274	1,4 %	51
Říjen	30	2274	1,3 %	47
Listopad	33	2274	1,5 %	22
Prosinec	37	2274	1,6 %	22

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Jak vidíme z Tabulky č. 1, podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Dosažitelní uchazeči 15-64 let vykazuje počet ekonomicky aktivního obyvatelstva, což znamená, že se jedná o uchazeče o zaměstnání ve věku 15-64, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za dosažitelné se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytována podpora v nezaměstnanosti po dobu mateřské dovolené. Jak vidíme z tabulky, míra nezaměstnaných osob v obci Zliv se v průměru pohybuje kolem 2 %, což představuje oproti průměru ČR.

4.1.3 Obyvatelé města

V této kapitole bude pozorován vývoj počtu obyvatel obce Zliv. V tabulce č. 2 můžeme vidět vývoj pohybu obyvatel obce roku 2019. Počet obyvatel se aktualizuje jednou za rok.

Tabulka 2: Vývoj počtu obyvatel obce Zliv k 1. 1.2019

	celkem
stav k 1. 1. 2019	3569
narodilo se	38
přistěhovalo se	102
zemřelo	34
odstěhovalo se	113
Přírůstek přirozený	4
Přírůstek migrační	-11
Přírůstek celkový	-7
Stav 31. 12. 2019	3562

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

V roce 2018 byl dle údajů statistického úřadu ke dni 1. 1. 2018 počet obyvatel 3517. Rok 2019 byl vřelý, co se zalidnění Zlivi týče a s celkovým počtem 3569 osob (k 1. lednu 2019) můžeme konstatovat nárůst o dalších 52 osob.

4.1.4 Instituce a organizace v obci Zliv

Tabulka 3 nám ukazuje dostupnost různých institucí a organizací obce Zliv. Následně si dále jednotlivé služby v obci rozebereme s přihlédnutím jejich výskytu či jejich absence ke kvalitě života obyvatel obce.

Tabulka 3: Instituce a organizace v obci Zliv

Základní škola	ANO	Zdravotní středisko	ANO
Mateřská školka	ANO	Pečovatelský dům	ANO
Kostel	ANO	Obecní policie	NE
Hřbitov	ANO	Pošta	ANO
Prodejna	ANO	Knihovna	ANO
Pohostinství	ANO	Posilovna	ANO
Kulturní zařízení	ANO	Hasičská zbrojnice	ANO
Přírodní parket	NE	Dětské hřiště	ANO
Pečovatelská služba	ANO	Sportoviště	ANO

Policie

Dříve byla Policie přímo ve Zlivi, ale již několik let je obvodní oddělení policie ve městě Hluboká nad Vltavou. Tato situace trápí hodně občanů města. Zřízení Policie přímo ve městě je velmi nákladná záležitost, a tak město zatím o jejím vrácení do města neuvažuje.

Služby

Ve Zlivi již řadu let funguje síť provozoven pro péči o tělo. Je možné se objednat na kosmetiku, pedikúru a manikúru, vybrat si z několika kadeřnictví. Stejně tak úpravě nehtů nebo masáží se věnuje několik šikovných obyvatel našeho města. Dovolenu si můžete sjednat od cestovní agentury Moveso. Jednoduše, ve Zlivi žijí šikovní a schopní lidé ze všech možných odvětví (truhláři, krejčí, kameníci, zedníci, tesaři, klempíři, strojníci a další). Město Zliv rovněž nabízí přívětivé podnikatelské prostředí, což můžeme vidět z mnoha podnikatelů a firem, které mají na území města své sídlo. Pro turisty je ve městě rovněž kromě možnosti návštěvy zajímavých míst ve městě a jeho okolí možnost ubytování v několika penzionech a auto kempu. Rovněž nabídka restaurací a obchodů je pestrá a turisté si mohou vybírat.

Zdravotní péče

Ve městě jsou dva praktičtí lékaři, jeden dětský lékař a zubař. Také zde nalezneme rehabilitační zařízení. Nemocnice je vzdálena cca 15 km v okresním městě České Budějovice.

Dům s pečovatelskou službou

Pečovatelská služba Ledax o.p.s. je nadále největším registrovaným poskytovatelem pečovatelské služby v Jihočeském kraji, potažmo ve Zlivi. Společnost pomáhá při zvládnutí běžných úkolů péče o vlastní osobu, při osobní hygieně, poskytování stravy nebo pomoc při zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. Součástí nabízených služeb je i základní sociální poradenství. Počet klientů se pohybuje okolo 30 osob. Nejčastěji poskytovanou službou byla dovážka obědů, vzrostla však potřeba donášky nákupů, pomoci při hygieně, pomoci s přípravou a podáním jídla, pomoci s úklidem domácnosti. Velmi často byly využívány pochůzky (na poštu, do lékárny, k lékaři) a v neposlední řadě dovoz k lékařům do Českých Budějovic s doprovodem pečovatelky.

Vzdělání

Obec Zliv dbá i na rozvoj a vzdělávání nejmenších občanů. Kromě již výše uvedených kulturních akcí pro děti i dospělé, se v obci Zliv nachází základní škola, kterou mohou děti absolvovat v obou stupních. To považuji za velmi důležité, jelikož rodičům odpadá starost s dojížděním dětí a je to jistě přínosné i pro děti, které tak mohou chodit do školy v místě svého bydliště. Obec má rovněž mateřskou školku. Ve volném čase mají rodiče s dětmi možnost využít několik dětských hřišť. Pro děti i dospělé jsou v obci rovněž tenisové, fotbalové a hokejbalové hřiště a posilovna.

Městská knihovna

V Městské knihovně Zliv probíhá mnoho zajímavých kulturních a vzdělávacích akcí. Pro žáky místní základní a mateřské školy je uspořádáno mnoho besed, přednášek a vyprávění. Děti přicházejí často do knihovny v rámci vyučování. Ale celkově je obtížné získat malé děti pro čtenářství. Pokud čtou, pak vyžadují tenké knihy, hodně obrázků, málo textu. Tento trend je však všeobecný.

4.1.5 Infrastruktura města

Jako výraznou výhodu města Zliv spatřuji v dopravní obslužnosti. Přímé spojení do krajských měst České Budějovice a Plzně, a rovněž i spojení do hlavního města Prahy poskytuje občanům možnost dojíždět za prací či za studiem pomocí veřejné dopravy. V rámci jihočeského kraje je možno využít jízdenky integrovaného dopravního systému (IDS) s tím, že tyto jízdenky IDS platí i na MHD v Českých Budějovicích. Navíc vlakové spojení do krajského města Českých Budějovic trvá pouze 11 minut. Je tedy hojně využíváno jak pracujícími, kteří v krajském městě najdou lepší pracovní podmínky, tak i studenty, kteří mohou dojíždět do škol. Samozřejmostí je posílení spojů v nejméně disponovaných časech, jako je ranní nebo odpolední špička. Rovněž je i dobré večerní vlakové spojení. Autobusové spojení poskytuje rovněž přímou linku do Českých Budějovic, Plzně a Týna nad Vltavou. Tuto možnost dopravy shledávám jako velmi výrazný faktor nejen k posílení stávající kvality života obyvatel města, ale rovněž i jako zajímavý prvek pro nové zájemce o pořízení bydlení v tomto městě.

Samozřejmostí pro občany je kompletní infrastruktura s inženýrskými sítěmi. Obec má vlastní vodovod, kanalizaci s ČOV a plyn. Rovněž poskytuje občanům pokrytí vysokorychlostním internetem a pro předávání informací o aktuálním dění pro občany funguje bezdrátový veřejný rozhlas.

Životní prostředí

Obec Zliv dbá rovněž na ekologii a životní prostředí. V obci je několik kontejnerů na třídění základních odpadů (plast, papír, sklo). Rovněž podporuje sběr železného šrotu, elektroodpadu a rovněž je možnost likvidace a svozu nebezpečného odpadu. V obci se rovněž nachází skládka. Problémem obce jsou drobní znečišťovatelé ovzduší, kteří využívají topení na tuhá paliva. Snahou obce je motivovat občany k přechodu na ekologičtější zdroje vytápění.

4.1.6 Kontinuita společenského života

Tabulka 4: Spolkové činnosti v obci Zliv

Spolkové činnosti v obci Zliv		
Spolky, sdružení	<ul style="list-style-type: none"> • Spolek Racek • Bystřina, Mažoretky • Cvičení s batolátky • Pionýři • Dětské centrum Desítka • Poškoňák • Klub důchodců • Klub turistů • Český červený kříž (ČČK) • Hasiči • Rybáři	<ul style="list-style-type: none"> • Včelaři • Myslivci • Sport-fotbal-SK Zliv • Tenisový klub Zliv • Hokejbal-HbC Zliv • Volejbal • Sokol Tělocvičná jednota Sokol Zliv • Charita Zliv

Zdroj: webové stránky obce a rozhovor se starostou obce Zliv. Vlastní zpracování.

Jak vidíme z Tabulky č. 4, nabízí město Zliv nejen svým občanům bohatou škálu kulturního vyžití. Tyto kulturní akce jsou velmi oblíbeny a navštěvovány jak místními občany, tak lidmi z okolních obcí. Jde o různá vystoupení a představení jak hudební, tak divadelní, výstavy, plesy či pouťové zábavy. Nabídka kulturních možností je tak pestrá, že si své najdou jak děti a jejich rodiče, tak senioři či příznivci různých zájmových sdružení a kroužků, jako jsou dobrovolní hasiči, myslivci, rybáři a další. Ve městě vychází městský časopis ZLIVAN třikrát ročně (jaro, léto a podzim-zima).

4.2 Popis vesnice Drahonice

Veškeré informace v této kapitole jsem čerpala z webových stránek obce Drahonice a při osobním setkání se starostou obce Drahonice.

Obrázek 4: Mapka obce Drahonice a obecní znak

Zdroj: webové stránky obce Drahonice

Drahonice jsou obec ležící v severozápadní části Jihočeského kraje, v okrese Strakonice, asi 8 km severozápadně od města Vodňany. Vesnicí prochází silnice č. 22 ze Strakonice do Vodňan. K obci náleží i vesnice Albrechtice. V obci je Pražírna kávy, která si stanovila závazek zaměstnávat alespoň 40 % zaměstnanců se zdravotním postižením. Zaměstnanci jsou přednostně z místní komunity a mají bydliště v blízkosti provozovny. Obec Drahonice je zastavěna klasickou vesnickou zástavbou. Střed obce představuje typicky jihočeská návěs zdobená kaplí Navštívení Panny Marie a hospodářskými staveními selského lidového baroka. Celý obraz vesnice dokresluje rybník uprostřed návsi. Místní části Albrechtice rovněž dominuje velký rybník obklopený vesnickými staveními, vzrostlými duby a olšemi a kaplí svatého Jana Nepomuckého.⁴¹

4.2.1 Organizační struktura

Zastupitelstvo

Obec Drahonice má devítičlenné zastupitelstvo a tříčlenný finanční výbor. Uvolněný zastupitel je pouze starosta města. Jelikož se jedná o obec prvního stupně, je nasnadě, že k vyřízení agendy jako je finanční úřad, stavební úřad a další musí občané obce do spádové obce s rozšířenou působností. Touto spádovou obcí je město Vodňany.

V obci jsou vedeny současně 3 kroniky-obecní kronika Albrechtic, obecní kronika

---

⁴¹ Webové stránky obce Drahonice. On-line.

Drahonic a kronika jubilantů v obci. Nejstarší je obecní kronika Drahonic vedená od roku 1923, nyní je rozepsána její čtvrtá kniha. Obec podporuje vedení těchto kronik formou zaměstnávání kronikářů, zajištěním jejich pravidelného proškolení i nákupem kronik a dalších materiálních pomůcek.

Rozpočet obce

Obec nemá žádný dluh. Základní služby v obci a občanská vybavenost korespondují s charakterem a velikostí obce. Stav obecního majetku včetně inženýrských sítí je dobrý.

4.2.2 Nezaměstnanost na vesnici

Nabídka pracovních příležitostí adekvátně odpovídá velikosti obce a věkové struktuře obyvatel. Největší zaměstnavatel je zemědělské družstvo, dále nabízí pracovní příležitosti v obci SD Jednota, Pohostinství Drahonice, Domov Kunšov, Pražírna Drahonice, Obecní úřad a MŠ Drahonice. Několik místních občanů se živí jako drobní živnostníci, především v řemeslných oborech

4.2.3 Obyvatelé vesnice

Jak můžeme vidět z tabulky č. 5, ke dni 1. 1. 2017 žilo v obci Zliv 350 obyvatel. Můžeme konstatovat nárůst o dalších 10 osob až v roce 2019 ke dni 31. 12. 2019 bylo v obci 360.

Tabulka 5: Vývoj počtu obyvatel obci Drahonice ke dni 1. 1. 2019.

	celkem
stav k 1. 1. 2019	357
narodilo se	2
přistěhovalo se	8
zemřelo	4
odstěhovalo se	3
Přírůstek přirozený	-2
Přírůstek migrační	5
Přírůstek celkový	3
Stav 31. 12. 2019	360

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování.

4.2.4 Instituce a organizace

Následující Tabulka č. 6 nám ukazuje instituce a organizace, které jsou či nejsou v obci Drahonice občanům dostupné.

Tabulka 6: Instituce a organizace v obci Drahonice

Drahonice			
Škola	NE	Pošta	NE
Školka	ANO	Knihovna	ANO
Kostel	NE	Posilovna	ANO
Hřbitov	NE	Hasičská zbrojnice	ANO
Prodejna	ANO	Dětské hřiště, Sportoviště	ANO
Pohostinství	ANO	Zdravotní středisko	NE
Kulturní zařízení	ANO	Pečovatelský dům, pečovatelská služba	NE
Přírodní parket	ANO	Obecní policie	NE

Zdroj: webové stránky obce Drahonice a rozhovor se starostou obce.

Služby

Drahonice patří mezi menší obce poskytující rovněž příznivé podmínky pro podnikatele a obchodní společnosti. V obci se nachází několik řemeslníků, jako jsou truhláři, elektrikáři, instalatér, kadeřnictví a další. Rovněž je zde možnost využít ubytovacích služeb a místního pohostinství, což je hlavně v době turistické sezony hojně využíváno. V obci se rovněž nachází domov pro klienty s Alzheimerovou chorobou. Nabídku služeb a možností v obci považují za velmi dobrou, jelikož jde o malou obec, a i přes to je zde široká možnost kulturního vyžití a pro občany i výborná dostupnost služeb z různých oblastí.

Občanská vybavenost

Občanská vybavenost obce odpovídá velikosti i charakteru naší obce. V Drahonicích mají občané k dispozici prodejnu smíšeného zboží otevřenou šest dní v týdnu, je zde jednotřídní mateřská škola, kterou navštěvují nejen děti místní, ale i z okolních vesnic. Svoz do mateřské školky zajišťuje z většiny obcí obec Drahonice ve spolupráci s Výrobním obchodním družstvem. V areálu mateřské školy leží nově zrekonstruované dětské dopravní hřiště, které je využíváno samotnou mateřskou školkou, místními dětmi školního věku i okolními školami a školkami (konají se zde např. oblastní dopravní soutěže pro děti mateřských škol mikroregionu). Je zde k dispozici rovněž fotbalové hřiště, nové multifunkční hřiště, dětské hřiště, park s dětskými herními prvky, koupaliště (požární nádrž) a nově vybudovaná vnitřní posilovny v budově obecního úřadu. V obci Albrechtice je nově

vybudován plácek s dětskými herními prvky. V Drahonicích je využíváno jak kulturní zařízení a komunitní centrum v budově obecního úřadu, tak přírodní parket, v Albrechticích mají občané k dispozici společenskou místnost (všechny tyto budovy jsou v majetku obce). Na kulturní zařízení navazuje pohostinství v soukromém vlastnictví, přičemž spolupráce mezi obcí a provozovatelem pohostinství je na dobré úrovni.

V oblasti sociálních služeb jsou využívány služby organizací působících v obci s rozšířenou působností Vodňany, pod kterou Drahonice spadají (možnost využití dovozu obědů, péče externí ošetrovatelky o dlouhodobě nemocné a seniory). Pro občany s dlouhodobě sníženou soběstačností z důvodu špatného zdravotního stavu je zde k dispozici domov se zvláštním režimem Kunšov.

Vzhledem k aktivním sborům dobrovolných hasičů se v obou obcích nachází požární zbrojnice. Základní škola a pošta jsou v sousedních obcích, lékařské služby jsou koncentrovány v blízkých spádových obcích.

Obecní knihovna se nachází v přízemí budovy obecního úřadu. Je zde zpřístupněn i internet. Knihovna aktivně spolupracuje se Šmidingerovou knihovnou ve Strakonici, díky čemuž se daří pravidelně obměňovat knižní nabídku knihovny. Drahonický zpravodaj je místní časopis, který vychází 2-3 x ročně a informuje občany o dění ve městě.

Podnikání

Podnikání v zemědělství

Podnikání v zemědělství patří stále k hlavním formám podnikání na venkově a ani Drahonice nejsou výjimkou. Zdejší výrobně – obchodní družstvo, které prošlo rozsáhlou transformací, představuje největšího místního zaměstnavatele. V minulosti mělo v obci i hlavní sídlo, ale po roce 1989 se přesídlilo do nově postavené budovy v sousední obci a tady zůstala pouze velkovýkrmna vepřů. Spolupráce s družstvem probíhá na velmi dobré úrovni. V obci působí i několik drobných zemědělců, věnujících se jak živočišné, tak i rostlinné výrobě. Mezi zajímavosti patří jistě soukromé chovy koní a daňků.

Nezemědělské podnikání a rozvoj řemesel

V obci působí několik drobných živnostníků, několik truhlářů a dřevovýroba, elektrikář, zedníci, instalatér a topenář, automechanik, cukrářka, kadeřnice, dámská krejčovská, masérské služby, kynolog, brusič a prodejce drobného nářadí a techniky, a malá firma zabývající se opracováním plechů. Obecní úřad poskytuje své prostory pedikérce,

kteřá pravidelně jednou měsíčně v naší obci nabízí své služby. Také zde žije restaurátorka nástěnných maleb, jejichž služeb obec využívá při obnově kulturních památek i drobných sakrálních staveb, zejména nástěnných maleb, které jsou chloubou našich kapliček. V bývalém Schwarzenberském mlýně u Albrechtic byl nedávno zřizen Domov Kunšov – domov se zvláštním režimem pro lidi postižené Alzheimerovou chorobou či se sníženou soběstačností z důvodu zhoršeného zdravotního stavu.

Vzájemná spolupráce se začíná rozvíjet i s místním sociálním podnikem A-mano s.r.o., který zaměstnává v současnosti 11 osob s převážně mentálním postižením. Tato chráněná dílna zde začala vznikat před dvěma lety, kdy se společnosti podařilo i ve spolupráci s obcí na přípravě projektu získat grant na její zřízení. V současné době se zde funguje provoz pražírny kávy, která je zde přímo prodávána společně s dalšími výrobky vlastní výroby (sušené čaje, šťávy, sušenky.) a zároveň distribuována do kaváren s obdobným zaměřením, tedy se zaměstnáváním zejména mentálně postižených osob (spolupráce s obecně prospěšnou společností Martin, jenž tyto kavárny provozuje v nedalekém Písku a v Praze). Spolupráce s obcí je rozvíjena v oblasti komerční (zajištění prodeje výrobků pražírny na kulturních a společenských akcích), v oblasti zaměstnávání místních občanů, ale také ve vytváření pracovních míst pod hlavičkou obce pro osoby s mentálním postižením. Snahou obce je nejen udržovat dobré vztahy s místními podnikateli, ale i maximálně využívat jejich služeb a tím podpořit jejich podnikání. Obecní úřad vytváří rovněž pracovní místa formou příležitostných brigád a formou veřejně prospěšných prací v rámci projektů Zlatý Vrch či vlastní spoluprací s Úřadem práce.

Venkovská turistika

Přímo v obci nabízí ubytování dlouhodobého i krátkodobého charakteru rekreační dům (3 bytové jednotky k pronájmu) a několik pokojů pronajímá i místní pohostinství.

Kromě zajímavostí a pamětihodností přímo v obci (jen v obci Drahonice se nachází 9 kulturních památek) se v blízkosti obce nachází přírodní rezervace Hrad, zřícenina Helfenburg, ptačí rezervace NATURA 2000 “Řežabinec a Řežabinecké tůně“ s vyhlídkovou věží či Žižkovo bojiště u obce Sodoměř s Žižkovou mohylou. Všechna tato místa jsou vzájemně propojená v rámci značených cyklostezek, které protkávají celý mikroregion včetně Drahonic a Albrechtic. V obou obcích byla pořízena pro cyklisty i pěší turisty nová zastřešená odpočívadla s aktuálními informacemi o obci a mapkami pro cyklisty.

Pro sportovně založené návštěvníky obce je zde k dispozici fotbalové a multifunkční

hřiště (oboje volně přístupná) a možnost koupání v požární nádrži, která je pro tyto účely v letních měsících obcí udržována. Pro odvážnější povahy se nabízí i možnost koupání v přilehlých rybnících. V loňském roce byla zřízena v budově obecního úřadu vnitřní posilovna pro všechny generace, která vylepšuje možnosti sportovního vyžití zejména v zimním období.

Velkým přínosem pro venkovskou turistiku v obci bude i plánovaná rekonstrukce Drahonického zámku na penzion, přičemž jeho majitel má v plánu obnovit do původního stavu i přilehlý lihovar původně patřící k zámku, což by představovalo zajímavou turistickou atrakci. Jedná se však o soukromý podnikatelský plán.

Co se týče obce, kromě mnohostranného využívání prostor obecního úřadu a kulturního zařízení, kde se konají kulturní a společenské akce, divadelní představení, výstavy a vernisáže, má ve střednědobém výhledu obec rovněž záměr zrekonstruovat okrouhlou věž (nejstarší dochovaná kulturní památka v obci) a zpřístupnit její prostory veřejnosti se současným využitím těchto prostor pro infocentrum, různé výstavy a prezentace.

4.2.5 Infrastruktura vesnice

Obec Drahonice má poměrně slušnou dopravní obslužnost. Autobusová linka poskytuje spojení mezi městy Strakonice-Vodňany-České Budějovice-Bavorov a Písek. Vlakové spojení přímo v obci není, nicméně občané obce mohou využít vlakové spojení v nedaleké obci Ražice.

Infrastruktura obce je dle mého názoru velmi dobrá. Jediným nedostatkem se jeví absence plynofikace obce. Jinak má obec vlastní vodovod i kanalizaci, rovněž i vlastní ČOV. Silnice jsou pravidelně udržovány a v případě potřeby (výmoly, trhliny) včas opraveny, na což dohlíží vedení obce. Obec má rovněž pokrytí vysokorychlostním internetem a občané obce jsou o aktuálních novinkách informováni pomocí bezdrátového obecního rozhlasu.

Životní prostředí

Obec samozřejmě dbá i o životní prostředí. Kromě kontejnerů na tříděný odpad je možnost zabezpečit likvidaci nebezpečného odpadu, sběr starého železa a je zde i kontejner na elektroodpad a bioodpad. Problémem, jako ve většině obcí jsou zde opět lokální topeniště, kde hlavně v zimní sezoně dochází často ke spalování nekvalitních paliv, což ovlivňuje kvalitu ovzduší v obci.

Odpadové hospodářství

Komunální odpad v obci je svážen a likvidován na smluvní bázi firmou Rumpold s.r.o. Tříděný odpad – karton, sklo a plasty je rovněž likvidován specializovanou svozovou firmou. Kontejnery na tříděný odpad jsou umístěny v obou obcích a jsou velmi intenzivně občany využívány. Obec je zapojena do systému třídění odpadů EKO-KOM. Dvakrát ročně je zajišťován svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu v obou obcích. Obec má vydanou Obecně závaznou vyhlášku, která bude řešit, mimo jiné, i likvidaci bioodpadu. Oba sbory dobrovolných hasičů zajišťují jednou až dvakrát ročně sběr železného šrotu, který lze rovněž ukládat každou druhou sobotu v místním sběrném dvoře v Drahonicích. Uložení sutě je zajištěno v případě potřeby občanů pronájmem velkokapacitního kontejneru. Přímou v budově Obecního úřadu je umístěn sběrný box na baterie a drobné elektrospotřebiče.

Ekologická výchova je zajištěna formou plakátků vyzývajících k třídění odpadů, které obec umístila na sběrové kontejnery, formou informací o možnostech třídění v místním zpravodaji a na velmi vysoké úrovni probíhá i ve zdejší mateřské školce, kde se již ti nejmenší učí nejen třídít správně odpad, ale i starat se o naše životní prostředí, např. zapojováním se do úklidu veřejných prostranství v obci v rámci akce "Uklid'me svět", které se spolu s dětmi účastní i někteří místní občané. Rovněž ve spolupráci s mateřskou školou jsou pořádány různé akce v rámci mezinárodního Dne Země (např. výstup na vrch Hrad spojený se sběrem odpadků, zakončený opékáním buřtů a posezením na místním přírodním parketě). Samozřejmostí je třídění odpadů jak na obecním úřadu, tak v mateřské školce, kde mají děti k dispozici třídící kontejnery, čímž se jim dostává třídění odpadu nenásilnou formou.

Péče o krajinu

Zemědělské a lesní pozemky

Zemědělské pozemky obce jsou v dlouhodobém pronájmu místního zemědělského družstva. Lesní pozemky (téměř 10 ha) si spravuje obec sama na své náklady. V posledních letech byla téměř polovina lesů osázena novými stromky v rámci ozdravení lesních porostů, v současnosti probíhá zajištění a péče o novou výsadbu, jakož i další revitalizace

4.2.6 Kontinuita společenského života

Nejdůležitější je pro obec, že se nevytrácí takové to pro venkov typické a důležité, jako je vzájemná pomoc nebo schopnost semknout se, vzájemně si naslouchat, ale konec

konců i společně posedět a povykládat.

Současný společenský život obce navazuje nejen na dlouholeté tradice v obci a mikroregionu – velikonoční vyřetávání, stavění máje, stavění brány novomanželům a držení „šraňku“, a další. V posledních letech byl kulturní život v obci obohacen i o nové zvyky a obyčeje či tradice obnovené, např. rozsvěcování vánočního stromu a další. V roce 2010 začala při obci působit kulturní komise, která nejen že zaštitila organizaci většiny již zavedených obyčejů a tradic, ale obohatila společenský život v obci o pořádání dalších akcí.

Dobrovolná práce občanů

Dobrovolná práce občanů je v obci hluboce zakořeněna a často je považována ze strany občanů jako naprostá samozřejmost. Jak je zmiňováno dále, téměř veškerá občanská vybavenost (mateřská školka, kulturní zařízení včetně pohostinství, kanalizace a vodovod, obecní úřad, požární zbrojnice, požární nádrž i společenská místnost v Albrechticích) byla v minulosti vystavěna za pomoci občanů. V současné době je pomoc ze strany občanů na realizaci programů obnovy vesnice častá – např. v roce 2008 si dobrovolní hasiči zdarma zajistili veškeré zednické, obkladačské a malířské práce při rekonstrukci nové požární zbrojnice a v mateřské školce v rámci projektu Školka splněných přání.

Začlenění dětí a mládeže do života vesnice

Vzhledem k velikosti obce i k relativně velkému zastoupení dětí v místní populaci je kladen na tuto oblast v obci velký důraz. Každoročně je pro děti pořádána spousta akcí – Opomíjeno není ani začleňování těch nejmenších do života obce. Místní mateřská škola spolupracuje s Obecním úřadem, který děti každoročně v rámci exkurze navštěvují, stejně jako místní knihovnu a požární zbrojnici, přičemž je pro ně vždy připraven zajímavý program. Pravidelně si děti připravují kulturní vystoupení pro zdejší seniory, ale navštěvují i Domov důchodců ve Vodňanech či dům se zvláštním režimem v nedalekém Kunšově.

Péče o vesnickou pospolitost

Zájmem obce je udržovat kladné sousedské vztahy mezi občany, obec se snaží řešit případné problémové situace bezodkladně formou domluvy. K posílení dobrých mezilidských vztahů přispívají bezesporu i pořádané kulturní, sportovní a společenské akce, což si obec uvědomuje a tyto akce v maximální možné míře podporuje.

Obec klade značný důraz též na péči o místní seniory, kterým se snaží poskytovat příjemné podmínky pro důstojné stáří. Obec každoročně přispívá sdružení důchodců na lázeňský rekreační pobyt, který pro sebe senioři v obci organizují. Sociálně slabým

spoluobčanům se obec snaží ulevit alespoň formou slev na svoz odpadů ve výši 50 %.

Spolupráce s občany

Důležitým nástrojem rozvoje obce je komunitní způsob plánování, který je úspěšně aplikován již od roku 2008, a to zejména formou dotazníkového šetření, anket, průzkumů veřejného mínění a názorů občanů debatami a diskuzemi zastupitelů s občany jak při účelových setkáních, tak i při různých společenských akcích. Spolupráce s občany probíhá nejen na úrovni společného plánování rozvoje obce, ale i na úrovni dobrovolnické práce občanů při rozvoji a údržbě obce.

Tabulka 7: Spolková činnost v obci Drahonice

SPOLKOVÁ ČINNOST	
Spolky, sdružení	* Sbor dobrovolných hasičů * TJ Drahonice – oddíl kopané * TJ Drahonice – oddíl ledního hokeje * Myslivecké sdružení Knížkámen * Mladí hasiči Soptíci (4–16 let)

Zdroj: webové stránky obce Drahonice a rozhovor se starostou obce, vlastní zpracování

Rovněž kulturní vyžití občanů obce Drahonice je velmi pestré. Jde rovněž o různá vystoupení a představení jak hudební, tak divadelní, výstavy, plesy či pouťové zábavy. Nabídka kulturních možností je tak pestrá, že si své najdou jak děti a jejich rodiče, tak senioři či příznivci různých zájmových sdružení a kroužků, jako jsou dobrovolní hasiči, myslivci, rybáři, kteří pořádají tradiční podzimní výlov rybníků na návsi a rybí hody další. Zde vidím velmi důležitý aspekt, že si obec Drahonice, třebaže patří k obcím menší, drží svoje kulturní tradice a podporuje jejich udržování a rozvoj.

5 Empirická šetření

5.1 Metodologie výzkumu

5.1.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu je zjistit, v jakých aspektech se od sebe liší venkovská a městská rodina v obcích Zliv a Drahonice. Dílčími cíli je zjistit, jaké jsou rozdíly mezi venkovskou a městskou rodinou v oblasti výchovy, životního stylu a spokojenosti života v obci.

5.1.2 Výzkumné otázky a výzkumné předpoklady

V rámci diplomové práce byly stanoveny čtyři **výzkumné otázky (VO)**:

VO1: Jak hodnotí dnešní rodinu zástupci venkovských a městských rodin?

VO2: Jak přistupují venkovské a městské rodiny k výchově dětí?

VO3: Jak tráví rodiny venkovské a městské rodiny svůj volný čas?

VO4: Jak jsou venkovské a městské rodiny spokojeni se životem v obci?

V souvislosti se čtyřmi výzkumnými otázkami jsou spojeny také výzkumné předpoklady (VP), které se budu snažit ověřovat v průběhu práce. V závěru práce zhodnotím, zda byly mnou stanovené výzkumné předpoklady potvrzeny, či vyvráceny.

Stanoveny byly následující výzkumné **předpoklady**:

VP1: Respondenti z města považují častěji než respondenti z venkova roli muže a ženy ve společnosti i v rodině za rovnocenné a manželství je pro ně v současné době přžititek. Kritériem verifikace předpokladu bude častější volba souhlasné odpovědi u otázky č. 2, 4 ze strany respondentů z města, ve srovnání s respondenty z venkova.

VP2: Výchova respondentů z městských a venkovských rodin se většinou liší. Předpokladem je, že respondenti z města budou častěji než respondenti z venkova označovat svoji výchovu jako liberální. Dále předpokládám, že se v městských rodinách oproti rodinám venkovským častěji podílejí rovnou měrou na výchově muž i žena, a že se městské a venkovské rodiny liší v tom, co považují za prioritu při výchově svých dětí.

VP3: Členové venkovských rodin společně tráví více času než členové rodin městských.

Aby byl tento výzkumný předpoklad potvrzen, byla stanovena následující kritéria:

- Kolik hodin tráví děti čas na počítači
- Kolik navštěvují kroužků

- Jak často se scházejí s prarodiči
- Jak členové rodin tráví společný volný čas

VP4: Předpokládám, že respondenti z vesnice budou častěji spokojeni s kvalitou života v obci než respondenti z města. Spokojenost bude ověřena v otázkách na:

- Kulturní vyžití
- Dopravní dostupnost
- Vzhled a čistotu obce
- Vzdělání
- Práce zastupitelstva

5.1.3 Výzkumné metody a techniky

Jako nástroj v tomto realizovaném výzkumu byla použita technika dotazníkového šetření, tedy způsob písemného dotazování a následných písemných odpovědí. Dotazník byl vypracován autorkou práce za účelem kvantitativního zhodnocení životní úrovně rodiny žijící na venkově a ve městě. Dotazník patří mezi nejběžnější standardizované dotazovací techniky prováděné na dálku. V úvodní části dotazníku je sestaven průvodní dopis spolu s instrukcemi, jak s dotazníkem pracovat. V další části jsou uvedeny identifikační otázky, které slouží k získání základních údajů o respondentovi. Následující část v dotazníku je odborná a tvoří ji celkem 12 konkrétních položek související s kvalitou života respondentů. Další část dotazníku je složena z 8 konkrétních položek směřujících na spokojenost života v daných obcích. Dotazník bude vložen jako příloha diplomové práce.

Dotazník by konstruován s cílem prověřit **čtyři oblasti** fungování moderní venkovské a městské rodiny, a to z pohledu zhodnocení dnešní rodiny, přístup k výchově dětí, volného času dětí a spokojenosti s obcí.

Rozdělení odborných položek v dotazníku do čtyř oblastí.

Oblast 1: Zhodnocení dnešní rodiny zástupci venkovských a městských rodin.

Položky v dotazníku č. 1, 2, 3 a 4

Oblast 2: Přístup venkovské a městské rodiny k výchově dětí.

Položky v dotazníku č. 5, 6, 7 a 8

Oblast 3: Volný čas z pohledu venkovské a městské rodiny.

Položky v dotazníku č. 9, 10, 11 a 12

Oblast 4: Spokojenost života v obci venkovské a městské rodiny.

Položky v dotazníku č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 8

5.1.4 Výzkumný soubor

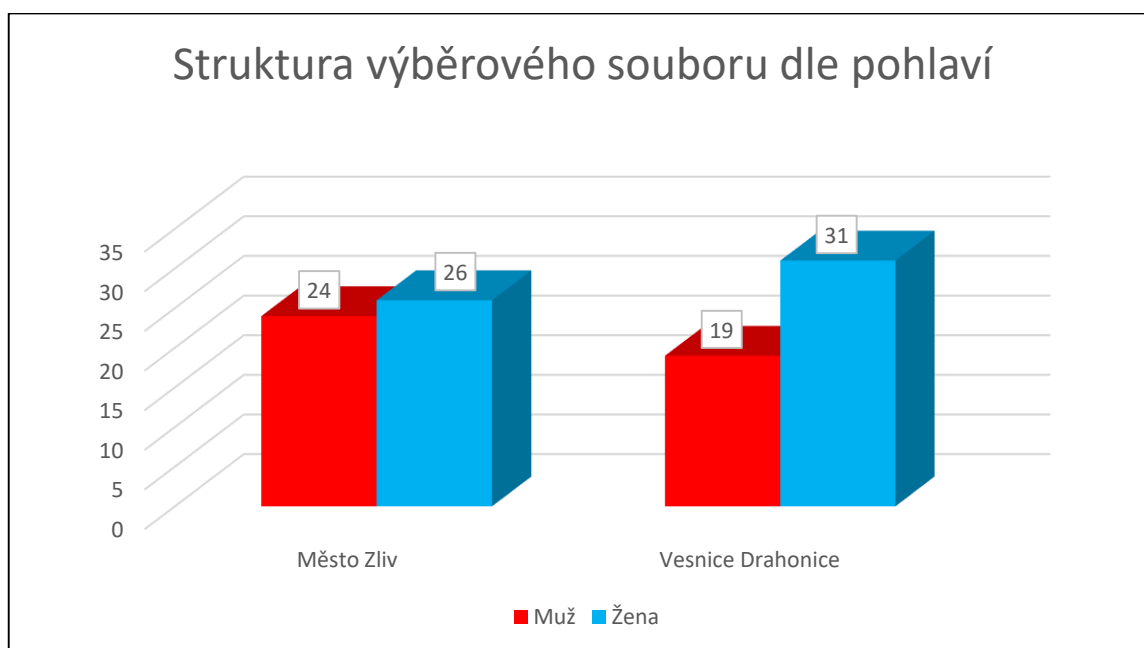
Výzkumným vzorkem bylo přesně 100 respondentů, kterým byl rozdán dotazník. Vzorek respondentů byl získán záměrným výběrem. Důležité bylo vymezení cílových skupin. Osloveny byly tři cílové skupiny, a to:

- Rodiny s dětmi
- Bezdětné rodiny
- Senioři

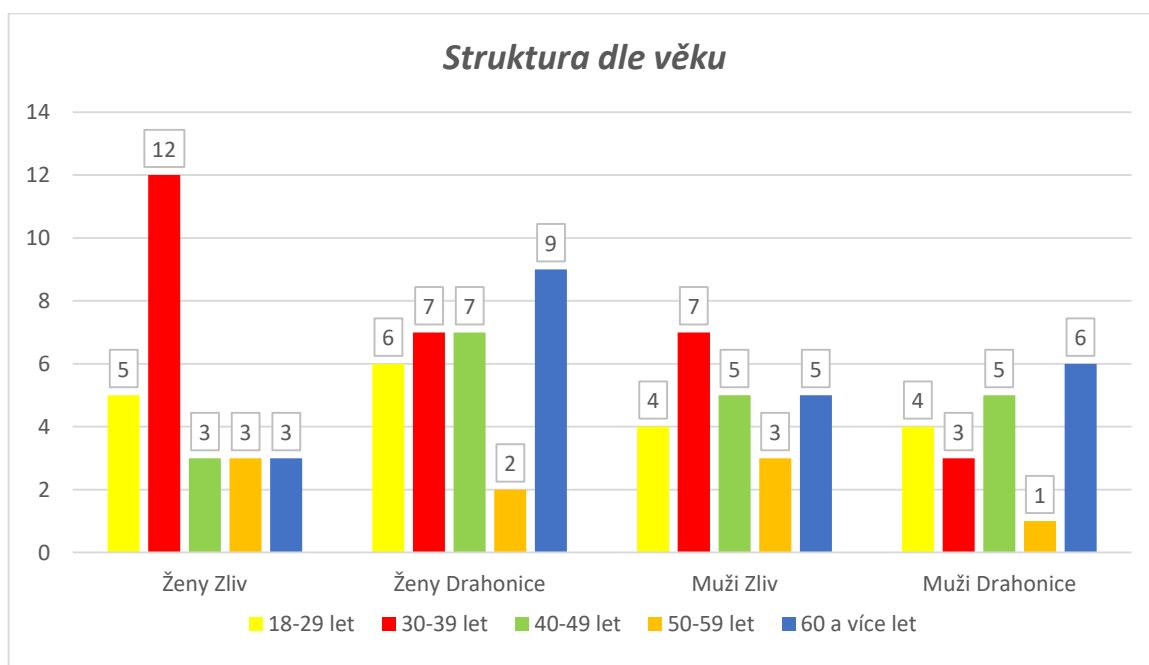
Respondenti byli osloveni jednak v městě Zliv, tak na vesnici Drahonice, což bylo relevantním znakem pro podstatu výzkumného šetření, ve kterém určují rozdíly mezi životní úrovní rodiny. Jako zástupci venkova byli osloveni občané menší obce Drahonice. Za zástupce města byli zvoleni respondenti z města Zliv. Oblastí výzkumu byla zvolena jedna lokalita, ve které autorka práce žije. Ve druhé lokalitě autorka práce absolvovala diplomní praxi. Dotazníky byly respondentům předloženy osobně a ve shodném počtu 50 a 50 dotazníků. Díky ochotě a spolupráci respondentů byla dosažena návratnost dotazníků 100 %.

V rámci dotazníku bylo položeno několik otázek týkající se identifikace respondentů. Výzkumu se zúčastnilo celkem 100 respondentů. Dotazník vyplnilo z města Zliv 31 žen a 19 mužů a z vesnice Drahonice 26 žen a 24 mužů.

Graf 1 Struktura výběrového souboru dle pohlaví

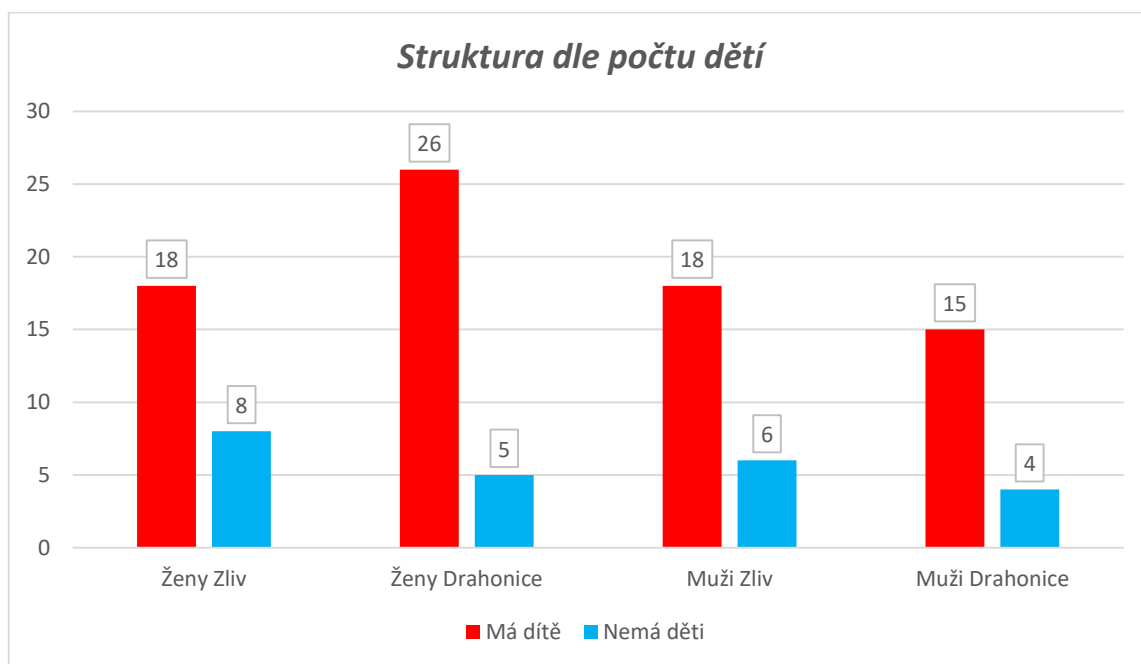
Graf 2 Struktura dle věku

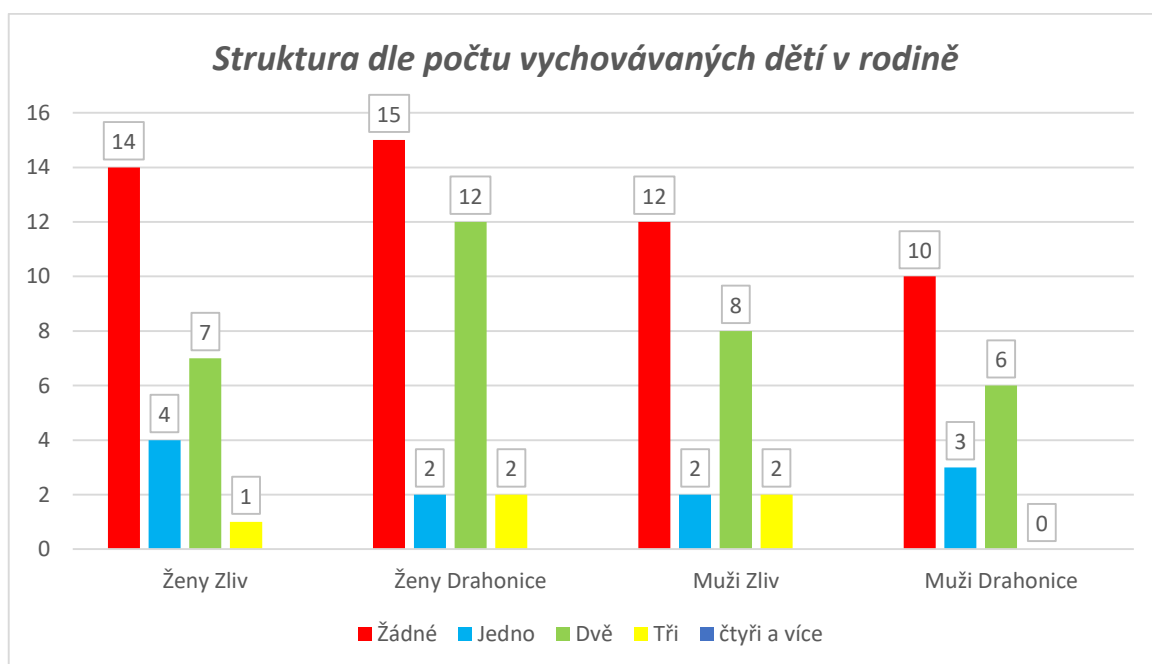
Jak z grafu 2 vyplývá, že nejpočetněji byly ve výzkumném souboru zastoupeny osoby ve věku 30-39 let. Druhou nepočetnější zastoupenou skupinou byly respondenti ve věku 60 a více let. Třetí nepočetnější skupina byla zastoupena ve věku 40-49 let. Nejčastěji

mají respondenti městských a venkovských rodin dvě děti. Žádný dotázaný žijící ve městě ani na vesnici nemá 4 a více dětí. Z celkového počtu dotázaných nevychová děti ve městě Zliv 26 respondentů a na vesnici Drahonice 25 respondentů.

Graf 3 Struktura dle počtu dětí

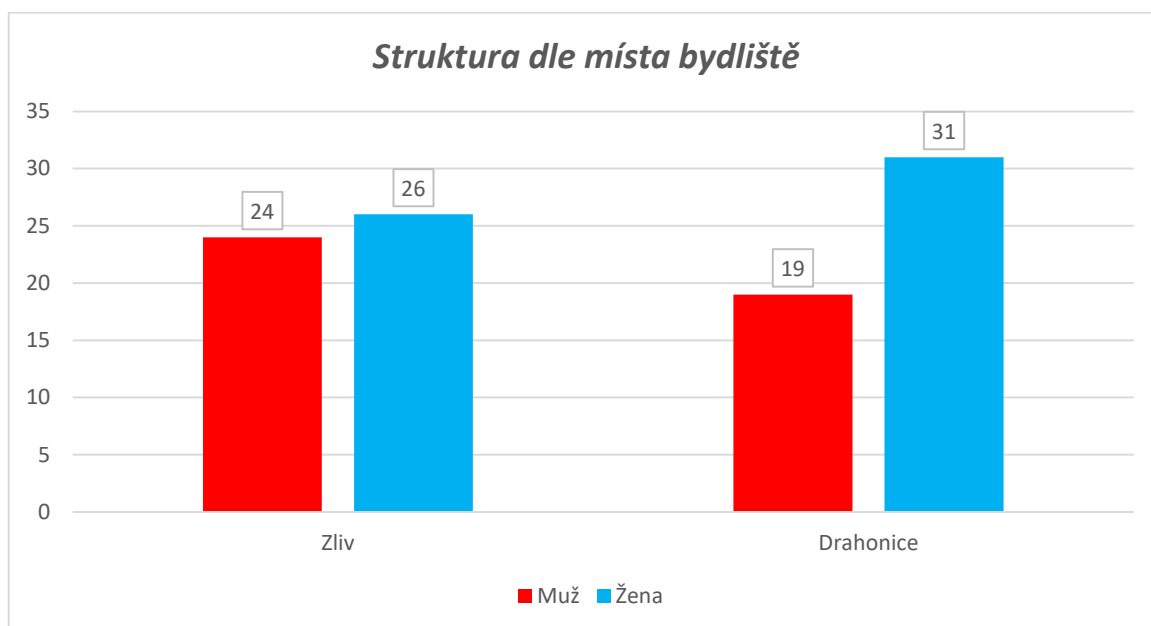

Graf 4 Struktura dle počtu vychovávaných dětí v rodině

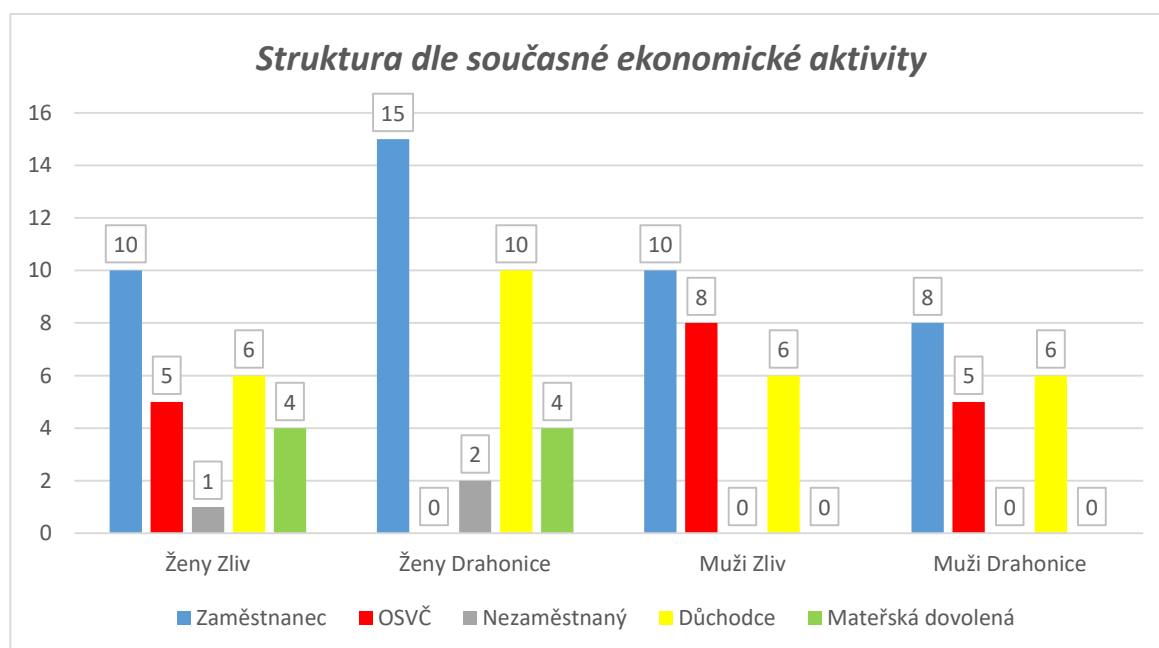

Graf 5 Struktura dle místa bydliště

Graf 6 Struktura dle současné ekonomické aktivity

Z grafu 6 vyplývá, že nejčastěji dle současně ekonomické aktivity respondenti uvádějí zařazení mezi zaměstnance. Jako zajímavé shledávám, že na vesnici jako OSVČ pracují pouze muži, ovšem ve městě Zliv je OSVČ 8 dotázaných mužů a 5 žen. Na mateřské dovolené jsou v městských i venkovských rodinách pouze ženy. Nezaměstnaní jsou pouze tři respondenti a to také jen ženy

5.2 Ověření výzkumných předpokladů

V rámci prvního výzkumného předpokladu bylo předpovězeno, že respondenti z města považují častěji než respondenti z venkova roli muže a ženy ve společnosti i v rodině za rovnocenné a manželství je pro ně v současné době přezitek. Kritéria, která se k ověření předpokladu vztahovala, byla spojena s dotazníkovými položkami č. 1 a č. 3.

V případě otázky č. 1 jsem předpokládala, že respondenti z města budou častěji volit souhlasnou odpověď oproti respondentům z venkova. Toto kritérium naplněno bylo, neboť respondenti z města častěji souhlasili s výrokem, že jsou role muže a ženy ve společnosti rovnocenné (souhlasnou odpověď, ať již volbou „a) Určitě ano“ či volbou „b) Spíše ano“, uvedlo 36 respondentů z města, a jen 13 respondentů z venkova).

V případě otázky č. 2 bylo předpokládáno, že respondenti z města budou častěji než respondenti z venkova volit na otázku „Jakým způsobem by se měl muž podílet na chodu domácnosti?“ možnost „a) Stejně jako žena“. Také toto kritérium bylo naplněno, neboť danou odpověď uvedlo 35 respondentů z města a 21 respondentů z venkova. Respondenti z vesnice ve stejném počtu, a to 21 respondentů uvedli, že záleží na tom, kdo je živitel rodiny.

V otázce č. 3 dotazování venkovských a městských rodin měly názory pozitivní. Většina respondentů z vesnice i města se nedomnívá, že v dnešní době je manželství přezitek. Bylo předpovězeno, že respondenti z města považují častěji, než respondenti z venkova manželství je pro ně v současné době přezitek, tento předpoklad se ve výzkumu nepotvrdil. Můžeme tedy pouze konstatovat, že ve svých odpovědích respondenti z města častěji oproti respondentům z venkova vyjadřovali názor, že role muže a ženy je rovnocenná (v rodině, ve společnosti).

Druhý výzkumný předpoklad zněl: Výchova respondentů z městských a venkovských rodin se liší. Stanovena byla tři kritéria.

První kritérium bylo vázáno na odpovědi respondentů na otázku č. 5. Bylo předpokládáno, že respondenti žijící ve městě budou oproti respondentům žijícím na venkově hodnotit svoji výchovu jako liberální. Kritérium nebylo naplněno, neboť liberální výchovný styl neuvádí žádný respondent. Respondenti z vesnické i městské rodiny označili svoji výchovu za autoritativní a autokratický.

Druhé kritérium se vztahovalo k otázce č. 7. Bylo očekáváno, že respondenti z městských rodin budou oproti respondentům z venkovských rodin častěji uvádět, že se na

výchově jejich dětí podílejí stejnou měrou muž i žena. Také toto kritérium bylo naplněno. Volbu této možnosti provedlo 21 dotázaných z města a 7 respondentů z venkova.

Třetí kritérium se vztahovalo k otázce č. 8, v níž jsem se snažila zjistit, na co je v rodinách respondentů kladen největší důraz. Domnívala jsem se, že respondenti z města a venkova budou mít odlišné priority ve výchově svých dětí. Toto kritérium bylo taktéž naplněno, neboť respondenti z města se ve výchově nejčastěji zaměřují na to, aby z jejich dítěte vyrostl slušný člověk (tuto odpověď zvolilo 17 respondentů z města), respondenti z venkova volili nejčastěji jako svoji odpověď kombinaci všech nabízených aspektů (tj. zaměřenost na spokojenost dítěte, jeho slušnost či dobré vzdělání) – tuto variantu uvedlo 19 respondentů z venkova.

Druhý výzkumný předpoklad byl tedy taktéž potvrzen.

Třetí výzkumný předpoklad byl formulován následovně: Členové venkovských rodin společně tráví více času než členové rodin městských. Aby byl předpoklad potvrzen, bylo nutné splnění čtyř definovaných kritérií.

První kritérium se vztahovalo k otázce č. 9, v níž jsem se dotazovala, kolik času tráví dítě během školního dne na počítači. Domnívala jsem se, že děti na vesnici budou trávit méně času na počítači. Toto kritérium naplněno nebylo, neboť 18 respondentů žijících na vesnici uvedlo, že jejich děti tráví na počítači 3 a více hodin, ale ve městě tuto variantu označil 1 respondent.

Druhé kritérium vycházelo z otázky č. 10, která se respondentů dotazovala, zda děti navštěvují zájmové kroužky. Bylo předpokládáno, že respondenti žijící na venkově budou častěji volit možnosti, že jejich děti nenavštěvují kroužky, a také nenašli vhodný kroužek. Ani toto kritérium však nebylo potvrzeno. Většina respondentů městských i venkovských rodin shodně uvedla, že děti navštěvují zájmové kroužky. Ve venkovských rodinách pouze 2 respondenti uvedli, že nenašli vhodný kroužek.

Třetí kritérium vycházelo z otázky č. 12, která se dotazovala, jak často se stýkají s prarodiči. Bylo předpokládáno, že respondenti žijící na venkově budou častěji trávit svůj volný čas prarodiči. Ani toto kritérium však nebylo potvrzeno. Většina městských i venkovských rodin se stýká s prarodiči několikrát do měsíce. Odpověď c) Pravidelně, alespoň jednou měsíčně volilo 9 respondentů z venkova žádný respondent z města.

Čtvrté kritérium se vztahovalo k otázce č. 12, v níž jsem se ptala, jak nejčastěji tráví rodiny respondentů svůj volný čas během víkendu. Očekávala jsem, že respondenti z města

budou častěji uvádět, že volný čas během víkendu tráví každý člen rodiny zvlášť. Toto kritérium nebylo naplněno, danou variantu odpovědi uvedlo 18 respondentů z města a 16 respondentů žijících na venkově.

Výzkumný předpoklad č. 3 tedy nebyl verifikován.

V posledním čtvrtém předpokladu, bylo předpovíáno, že respondenti z vesnice budou častěji spokojeni s kvalitou života v obci než respondenti města. Spokojenost bude ověřena v otázkách na kulturní vyžití, dopravní dostupnost a v neposlední řadě na vzdělání a práci zastupitelstva. V rámci šetření vesměs na otázky číslo 1-6 uvedli všichni respondenti spokojenost se životem na vesnici Drahonice, kulturním vyžitím, dopravní dostupností i vzděláním i přesto, že nemají základní školu přímo na vesnici a musejí dojíždět. Naopak tomu však bylo ve městě Zliv, kde v otázce číslo 1 dotazovaní uváděli v 16 případech nespokojenost s kulturním vyžitím. S prací zastupitelstva v otázce č. 4 uvedlo, že je nespokojeno 19 dotazovaných. V otázce číslo 6 uvedla většina dotázaných nespokojenost s místní základní školou.

Výzkumný předpoklad č. 4 tedy byl verifikován.

5.3 Vyhodnocení výzkumného šetření a interpretace výsledků

V této kapitole budou popsány zjištěné výsledky u čtyř oblastí. Budou zde představeny a interpretovány výsledky 20 konkrétních otázek. Výsledky jsou prezentovány graficky, doplněny o slovní komentář.

5.3.1 Oblast 1: Zhodnocení dnešní rodiny městských venkovských rodin

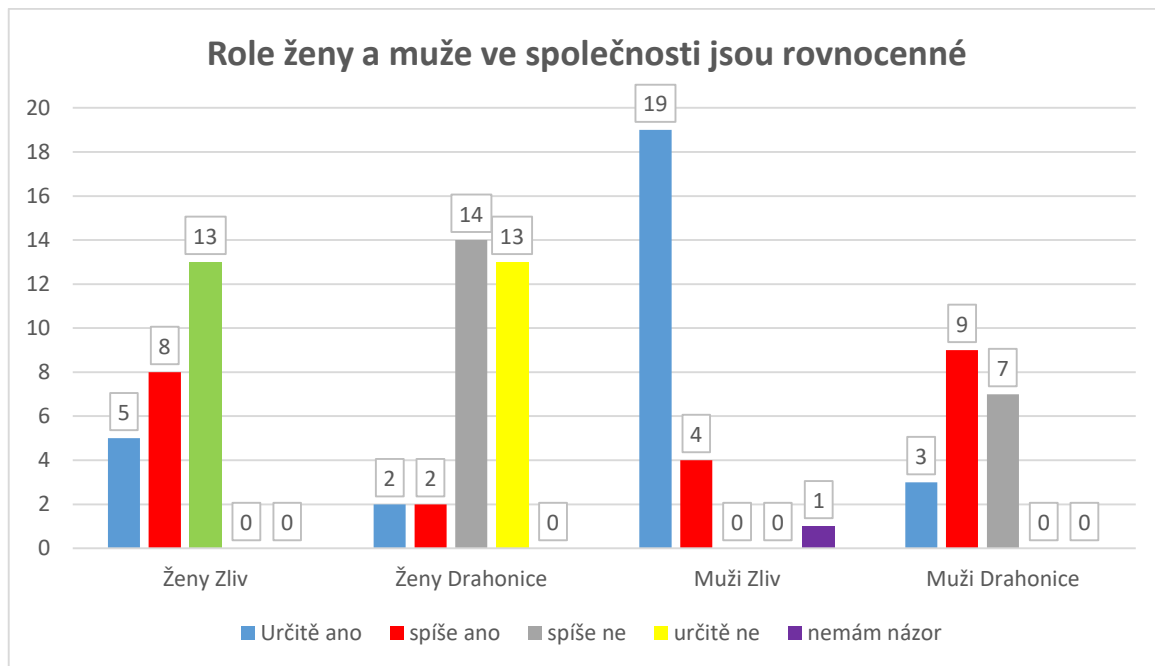
První výzkumnou otázkou bylo zjišťováno, jak hodnotí dnešní rodinu zástupci venkovských a městských rodin. Potvrzen byl první výzkumný předpoklad, že respondenti z města považují častěji než respondenti z venkova roli muže a ženy ve společnosti i v rodině za rovnocenné.

Dále se též častěji klonili shodně zástupci městských a venkovských rodin k názoru, že by se muž měl podílet na chodu domácnosti stejně jako žena. Druhá nejčastější odpověď byla, že záleží na tom, kdo je živitel rodiny.

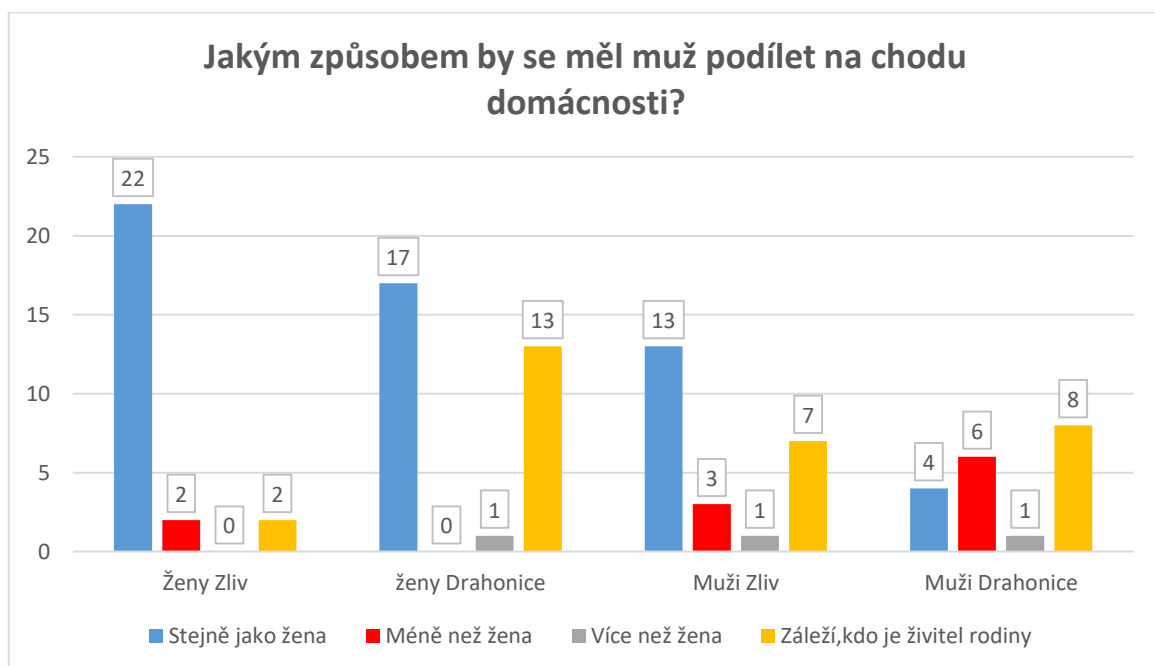
Podle mého názoru má rodina a její funkce stále velký význam. Je to zázemí a jistota pro všechny členy domácnosti. Role muže a ženy je stále rovnocennější, ženy mají stále více možností, jak skloubit práci a rodinu. Mají také větší šanci získat vyšší pozici ve firmě a některé velké nadnárodní společnosti mají přímo specializované programy na uplatnění žen

v managementu. V případě, že žena vydělává více než muž, tj. je živitelka rodiny, odchází muž na mateřskou dovolenou, což odpovídá výsledkům empirického šetření.

Graf 7 Role ženy a muže ve společnosti jsou rovnocenné

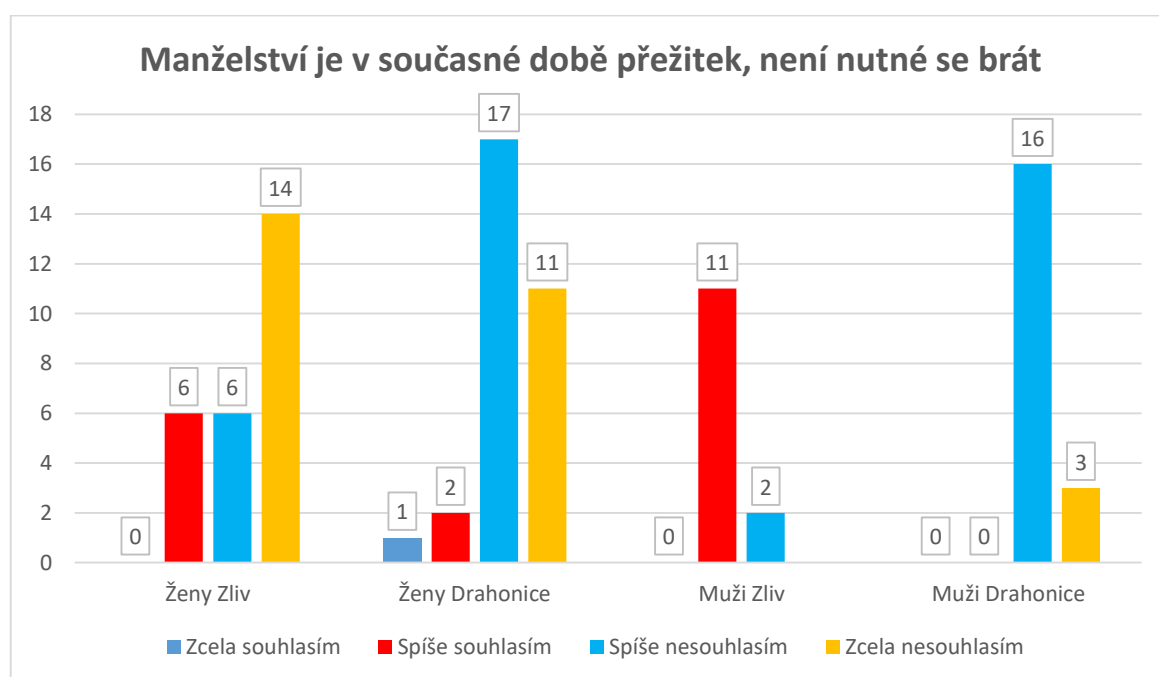
Graf 8 Jakým způsobem by se měl muž podílet na chodu domácnosti?

Názory respondentů z obou skupin na manželství jsou pozitivní. Většina respondentů z vesnice i města se nedomnívá, že v dnešní době je manželství přežitek. Pouhých 17 respondentů z města považuje manželství jako „přežitek“, a to většinou muži. Na vesnici pouze 2 respondenti, a to ženy.

V současné moderní a zrychlené době má manželství stále svojí nenahraditelnou funkci. Rodina působí jako celek a i mnoho každodenních povinností je jednodušší (děti se jmenují stejně a předchází se tak nepříjemným nedorozuměním u lékaře, ve škole, ...). I když děti narozené v manželství mají stejná práva jako děti narozené mimo manželství, je to pro ně určitě větší pocit jistoty žít v rodině, kde jsou rodiče manželé. Pro oba rodiče je to závazek a není tak jednoduché odejít. Pokud rodiče uzavřeli manželství, působí to i na okolí jako celek a vyjadřují, že jim na rodině opravdu záleží. Neodsuzují páry, co žijí spolu bez uzavřeného manželství, ale myslím si, že s narozením potomka mělo být uzavřeno manželství.

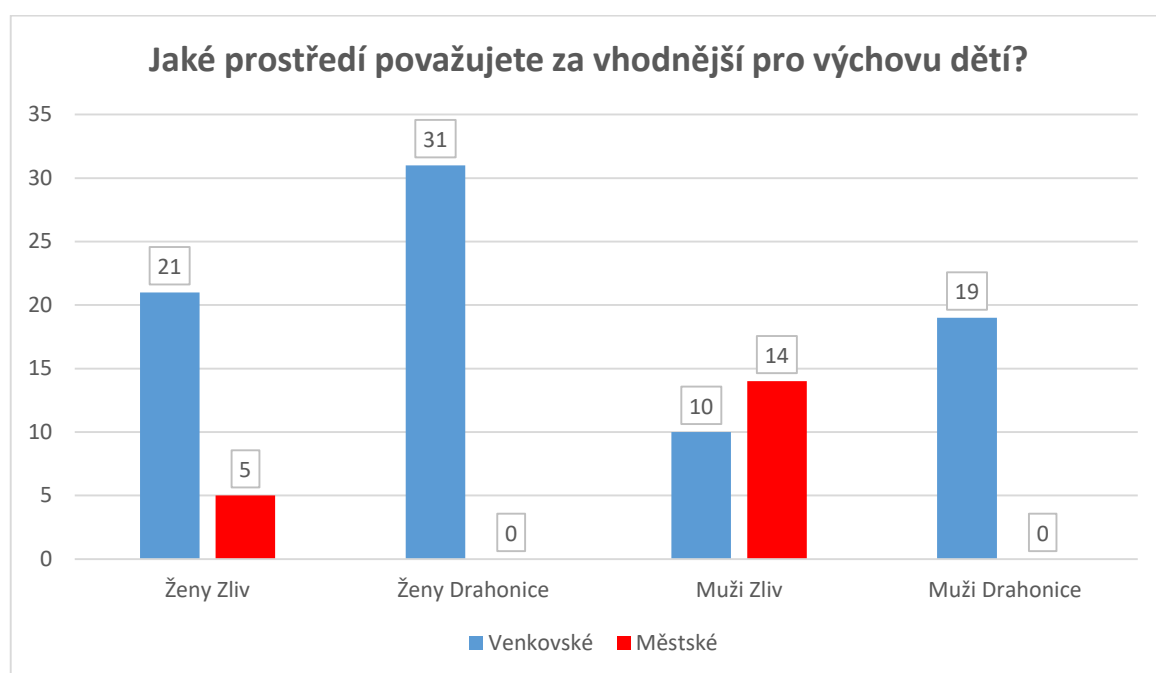
Graf 9 Manželství je v současné době přežitek, není nutné se brát.

Za pozornost stojí, že většina respondentů z obou skupin považuje za nejvhodnější prostředí pro výchovu dětí venkov. Tuto odpověď uvedli všichni respondenti z vesnice. Ve městě tuto odpověď uvedlo 31 respondentů a dva respondenti zapsali do poznámky spíše menší město.

Nevýhodu vesnice vidím v každodenním dojíždění a nutnost rozvážení dětí do školy a k lékařům. Ideálním řešením může být bydlení na okraji menšího města, kde je veškerá občanská vybavenost a zároveň blízko do přírody.

Graf 10 Jaké prostředí považujete za vhodnější pro výchovu dětí?

5.3.2 Oblast 2: Přístup venkovské a městské rodiny k výchově dětí

Druhou výzkumnou otázkou bylo zjišťováno, jak přistupují venkovské a městské rodiny k výchově dětí? V rámci druhého výzkumného předpokladu jsem se domnívala, že se budou venkovské a městské rodiny ve výchově dětí lišit. Tento předpoklad byl také potvrzen.

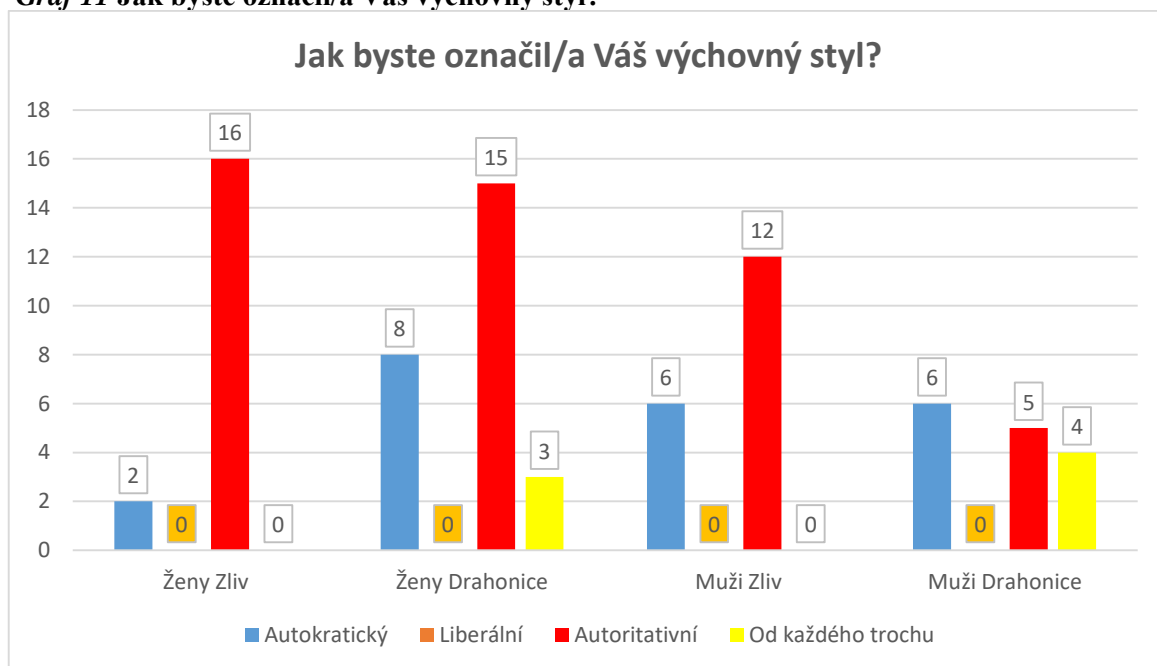
Na základě výzkumu bylo zjištěno, že respondenti z městských i venkovských rodin častěji hodnotí svoji výchovu jako autoritativní, což znamená, že malé dítě má svá práva i povinnosti, a také se rodiče a děti vzájemně respektují. Jako druhou variantu uvádějí

respondenti městských a venkovských rodin výchovný styl autokratický, což znamená, že rodič je autoritou, dítě musí poslouchat. Velmi pozitivně hodnotím, že liberální výchovný styl neuvádí žádný respondent, což znamená, že dítě má v rodině hodně prostoru, autorita rodiče je menší.

V městských a venkovských rodinách se děti podílí pravidelně na domácích pracích a většina uvedla, že mají pro dítě určenou činnost, kterou musí splnit. Pouze jeden respondent z města a dva z vesnice uvádějí, že dítě v domácnosti nepomáhá.

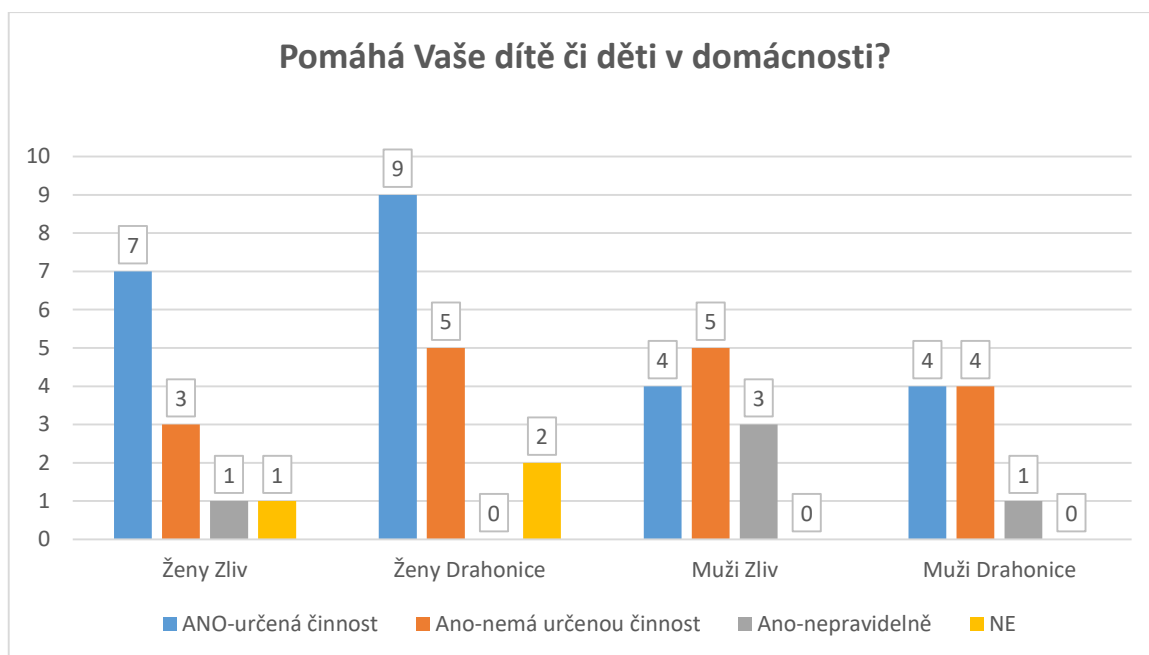
Dále bylo zjištěno, že v městských rodinách se častěji podílí na výchově muž, což tedy koresponduje se zjištěním, že tato rovnocennost muže a ženy v domácnosti je prosazována zejména v městských rodinách. Na vesnicích se podílí na výchově především matka.

Graf 11 Jak byste označil/a Váš výchovný styl?

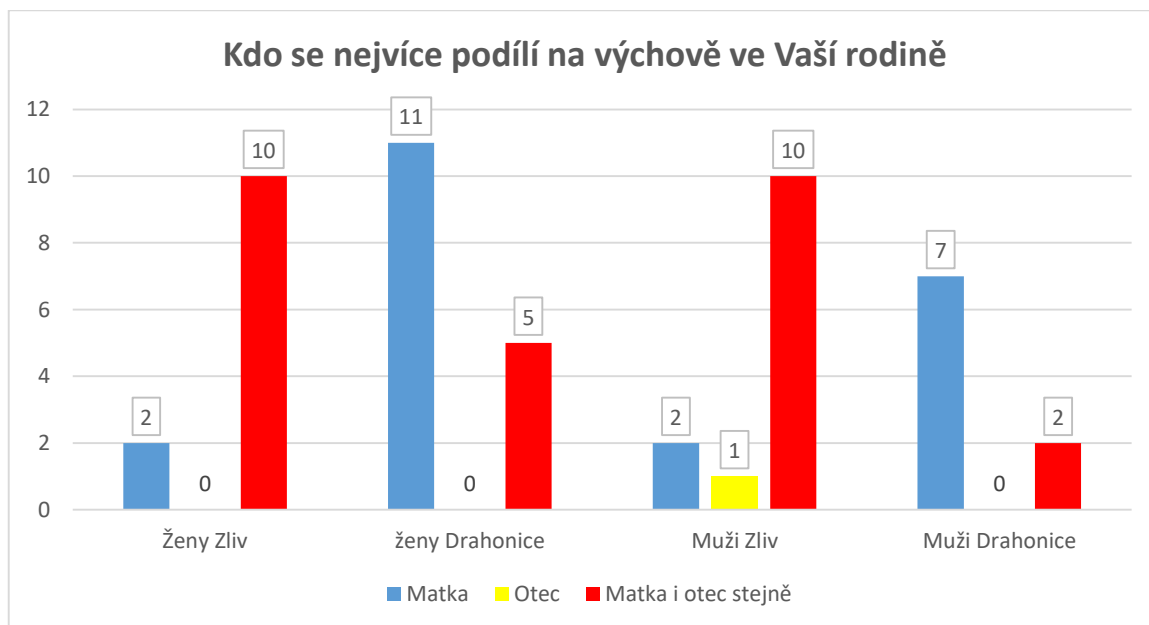

Graf 12 Pomáhá Vaše dítě či děti v domácnosti?

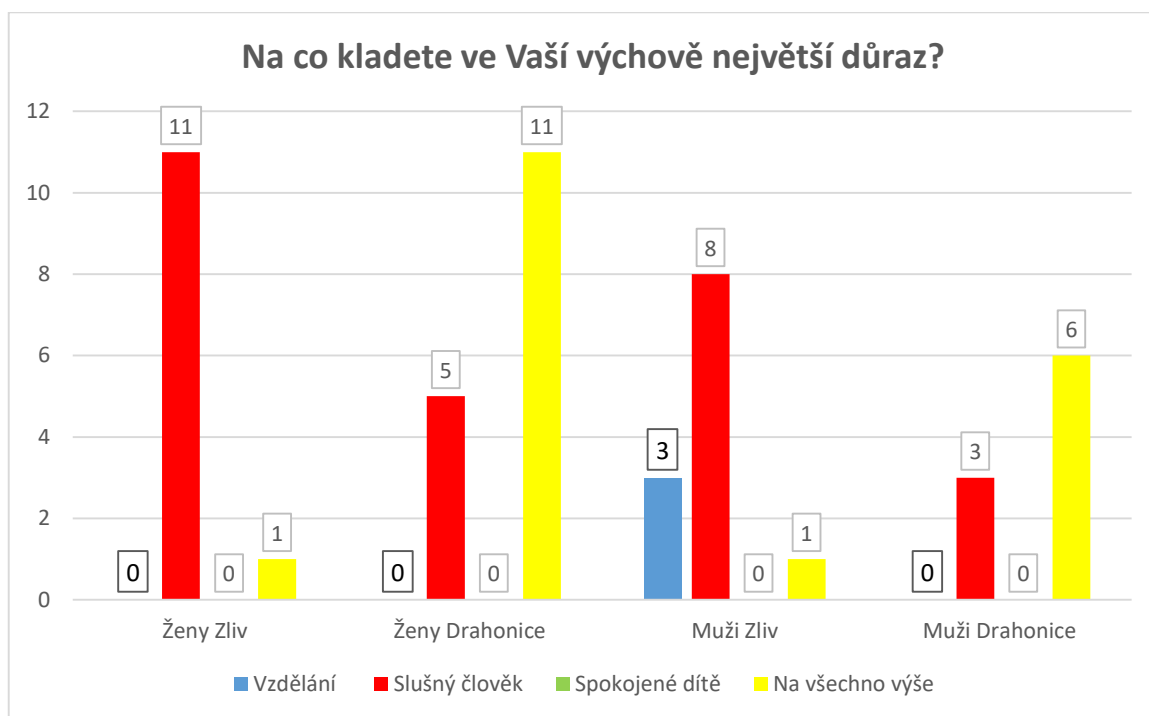
Graf 13 Kdo se nejvíce podílí na výchově ve Vaší rodině?

Pro většinu dotázaných městských a venkovských rodin je nejdůležitější v rámci výchovy to, aby z jejich potomka vyrostl slušný člověk. Rodiny obou skupin se tedy neliší ve svých výchovných cílech. Druhou nejčastější odpověď uváděli shodně obě skupiny, že se

zaměřují na všechny nabízené aspekty výchovy, tj. jak na orientaci výchovy směrem ke slušnému chování dítěte, tak i směrem k jeho spokojenosti a zajištění dobrého vzdělání. Tři dotázaní z městské rodiny však považují jako klíčové vzdělání dětí, ale na vesnici tuto možnost nezvolil žádný dotázaný.

Graf 14 Na co kladete ve Vaší výchově největší důraz?

5.3.3 Oblast 3: Volný čas z pohledu městské a venkovské rodiny

Třetí výzkumná otázka zněla: Jak venkovské a městské rodiny tráví svůj volný čas? V rámci třetího výzkumného předpokladu jsem očekávala, že členové venkovských rodin společně tráví více času členové než rodin městských. Tento výzkumný předpoklad však potvrzen nebyl. Velmi neočekávané zjištění bylo, že děti z venkovských rodin oproti rodinám městským rodinám tráví více svého volného času během pracovního dne na počítači. Děti městských rodin nejčastěji tráví na počítači 1-2 hodiny oproti tomu děti na venkově ve velké většině 3 a více hodin. Co se týká účasti na zájmových kroužcích, tak většina městských i venkovských rodin shodně uvedla, že děti navštěvují zájmové kroužky. Ve venkovských rodinách se objevuje odpověď, že nenašli vhodný kroužek.

Městské rodiny i venkovské rodiny uvádějí nejčastěji, že se setkávají s prarodiči pravidelně, a to většinou několikrát do týdne nebo alespoň jednou týdně. Pouze dva respondenti z městské rodiny se stýkají s prarodiči nepravidelně a na venkově toto neuvedl žádný respondent.

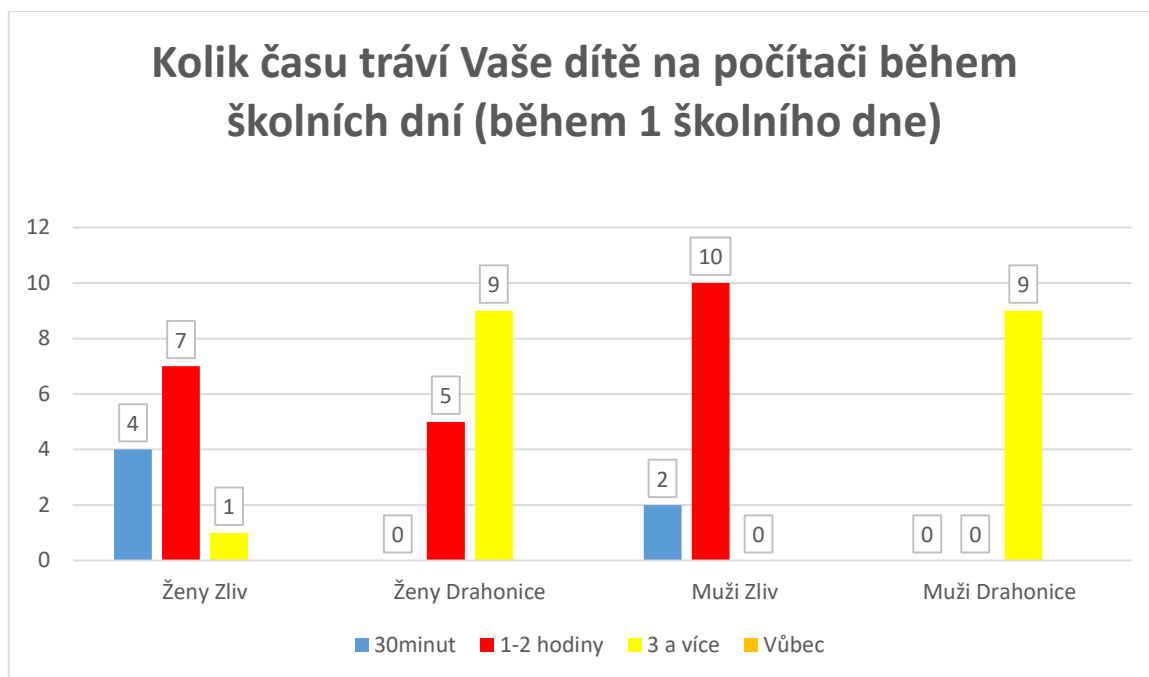
Co se týká trávení volného času o víkendu, respondenti z městských i venkovských rodin nejčastěji uváděli, že volný čas tráví společně s dětmi, liší se však forma trávení volného času. Zatímco městské rodiny se nejčastěji věnují kulturnímu a sportovnímu vyžití a návštěvou přátel, v případě rodin venkovských tvoří náplň tohoto volného času nejčastěji domácí práce a běžné soužití, jako sledování televize, hraní her a apod.

Celkem velká část respondentů uváděla, že tráví volný čas půl na půl, to znamená dohromady, ale i zvlášť.

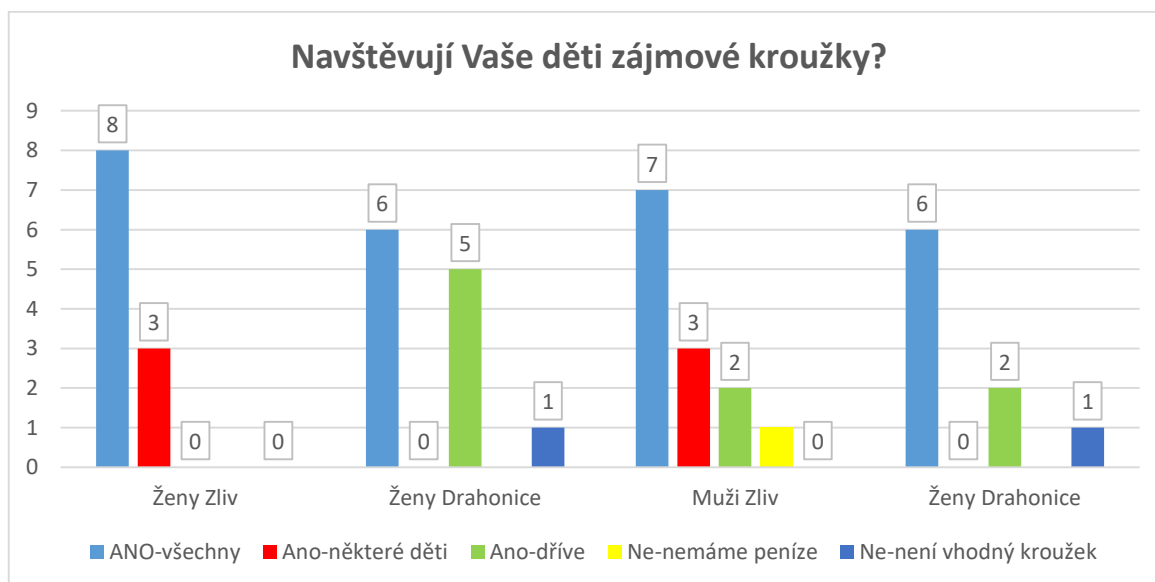
V teoretické části jsem uváděla, že lidé žijící na ve městech mají k dispozici více možnosti na trávení volného času a to se potvrdilo i ve výzkumném šetření. Většina rodin, které žijí na vesnici, tráví více času spolu. Rodina většinou bydlí ve větším domě, kde je hodně práce okolo domu a zahrady. Když děti vidí, jak rodiče udržují svůj dům a zahradu, často si z toho berou příklad a i v dospělosti se snaží pro své děti zajistit udržovaný rodinný dům. Jak vyplynulo z šetření vesnické děti, ale také velmi často tráví čas na počítači.

Městská rodina často bydlí v bytě v dobré lokalitě a se všemi službami v okolí. Rodiny mají více možností trávit svůj volný čas. V městě Zliv mají blízko k přírodě a také mají více hřišť a zájmových kroužků. Jak jsem již několikrát naznačila, myslím si, že pro dnešní moderní rodinu je vhodné bydlet na okraji města menšího města s dobrou dopravní dostupností a službami a zároveň to je kousek do přírody. Děti můžou sami dojíždět do nedaleké školy a zároveň trávit čas s kamarády a spolužáky.

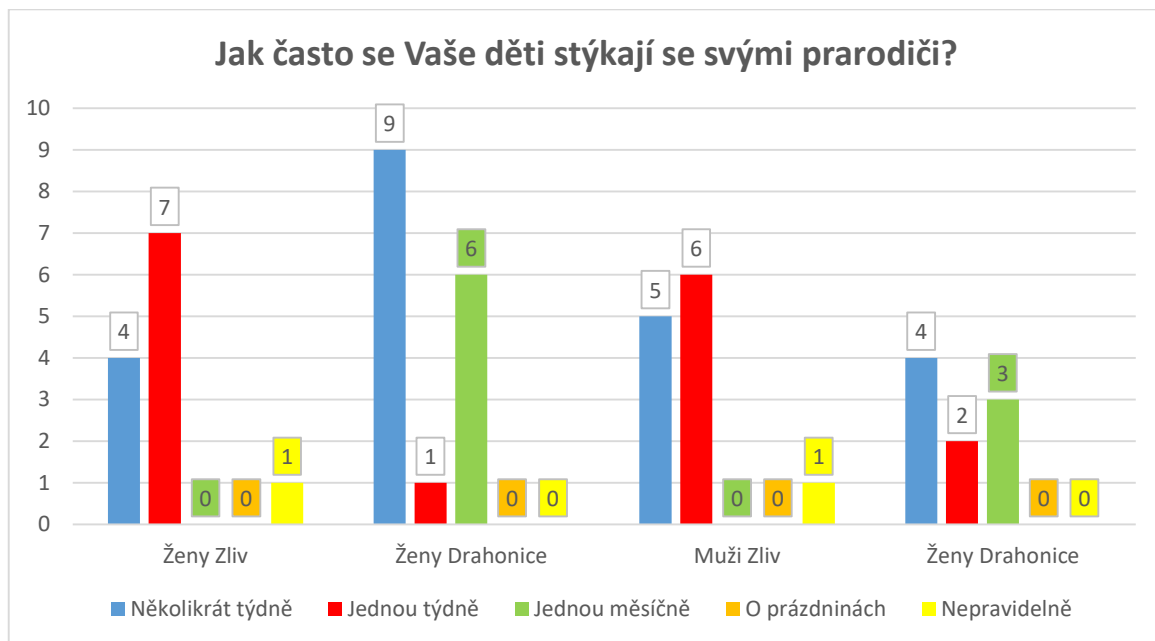
Graf 15 Kolik času tráví Vaše dítě na počítači během školních dní (během 1 školního dne)

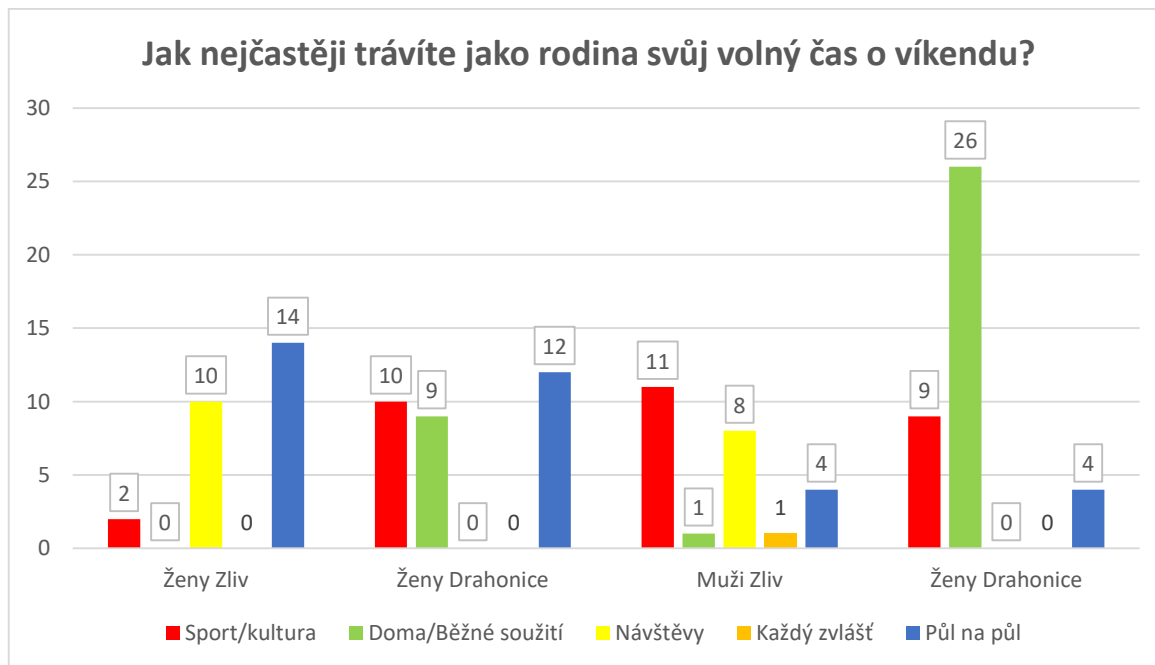
Graf 16 Navštěvují Vaše děti zájmové kroužky?

Graf 17 Jak často se Vaše děti stýkají se svými prarodiči?

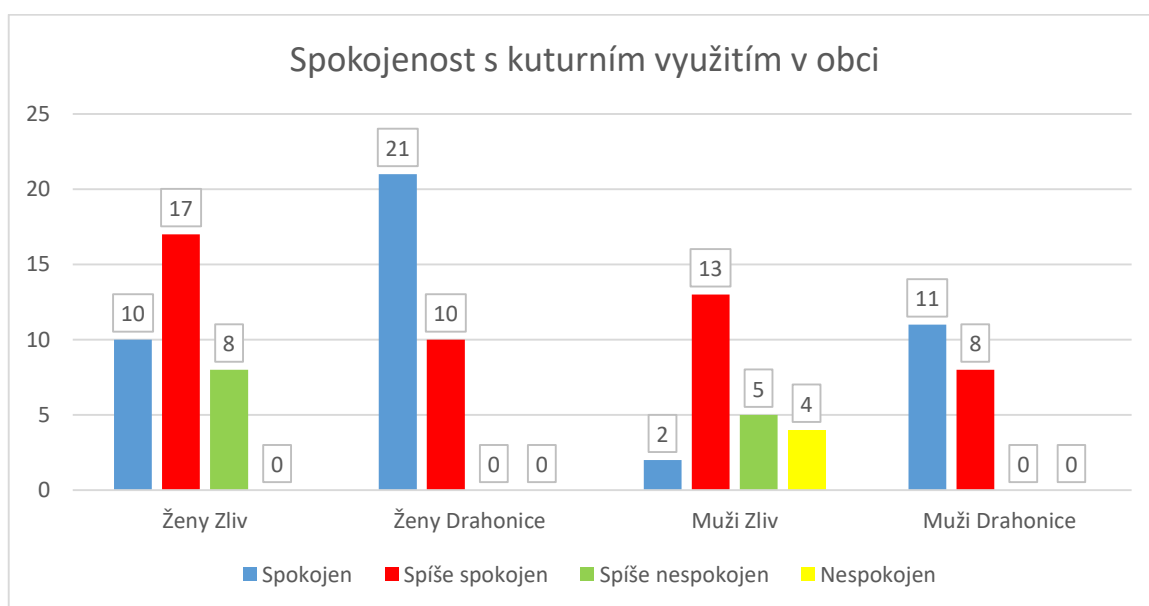
Graf 18 Jak nejčastěji trávíte jako rodina svůj volný čas o víkendu?

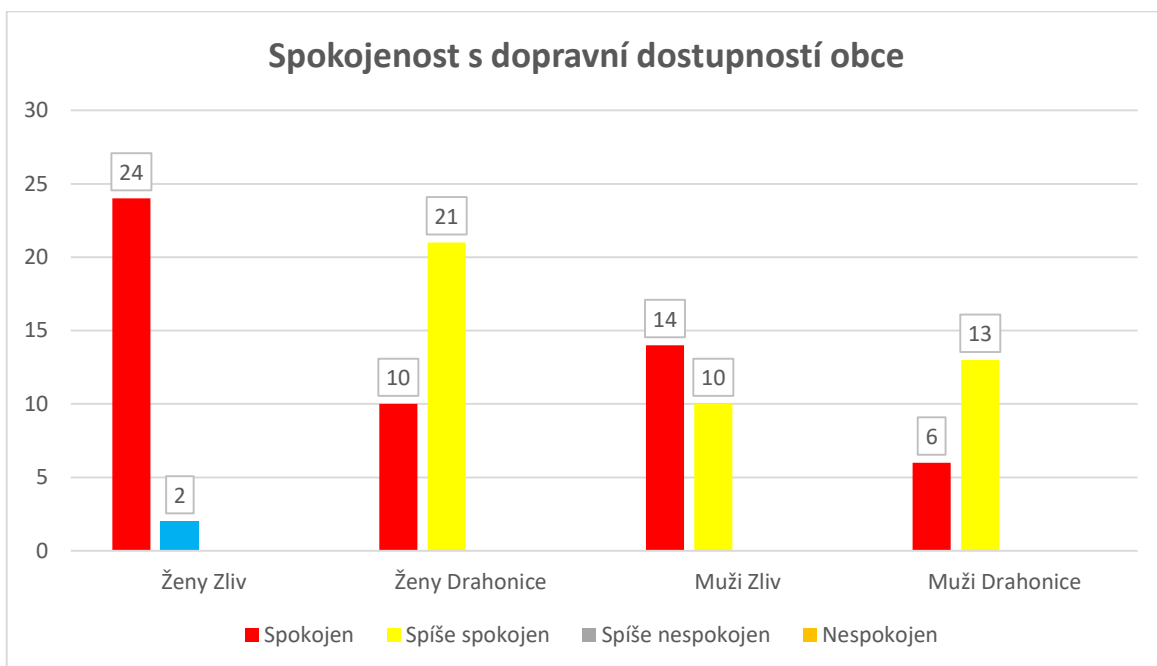
5.3.4 Oblast 4: Spokojenost života v obci venkovské a městské rodiny

Čtvrtou výzkumnou otázkou bylo zjišťováno, jak jsou venkovské a městské rodiny spokojeni se životem v obci? V následujících grafech 19-25 je vyhodnocena spokojenost respondentů s životem v obci. V rámci šetření vesměs všichni respondenti uvádějí spokojenost se životem na vesnici Drahonice s kulturním vyžitím, dopravní dostupností i vzděláním. Považují jako zajímavé zjištění velmi dobré hodnocení základní školy na vesnici. Základní školu v obci Drahonice nemají a děti musejí dojíždět do sousední obce. Naopak tomu však bylo ve městě Zliv, kde vyplývá grafu 19, že dotazovaní uváděli v 16 případech nespokojenost s kulturním vyžitím. S prací zastupitelstva uvedlo nespokojenost 19 dotazovaných. Zarážející zjištění bylo, že většina dotázaných uvedla nespokojenost s místní základní školou. Ve výzkumném předpokladu, bylo předpokládáno, že respondenti z vesnice budou častěji spokojeni s kvalitou života v obci než respondenti města což se v empirickém výzkumu potvrdilo.

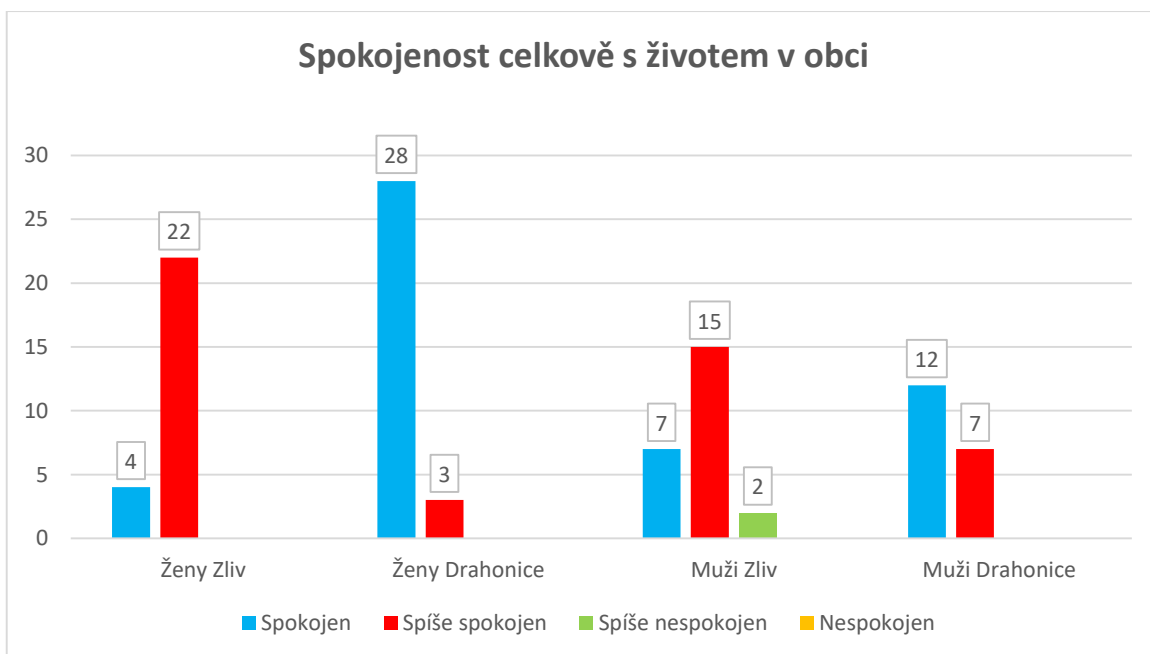
Graf 19 Spokojenost s kulturním vyžitím v obci (plesy, akce, sportovní události, ...)

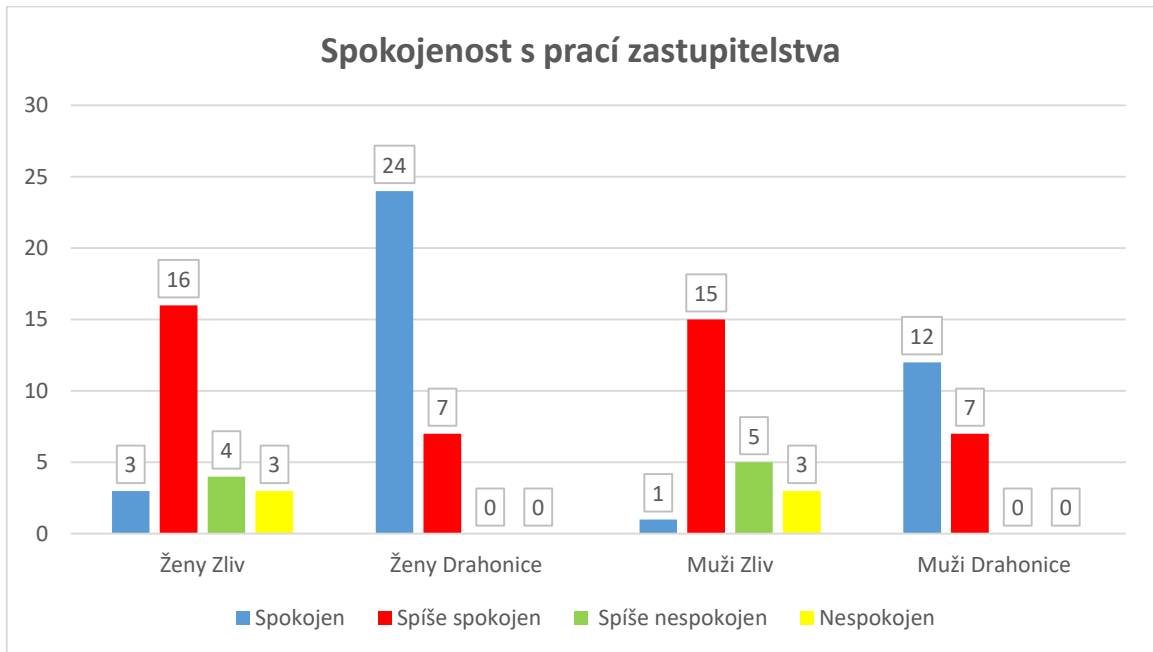
Graf 20 Spokojenost s dopravní dostupností obce (do školy, do práce, k lékaři, nemocnice ...)

Graf 21 Spokojenost celkově s životem v obci

Graf 22 Spokojenost s prací zastupitelstva

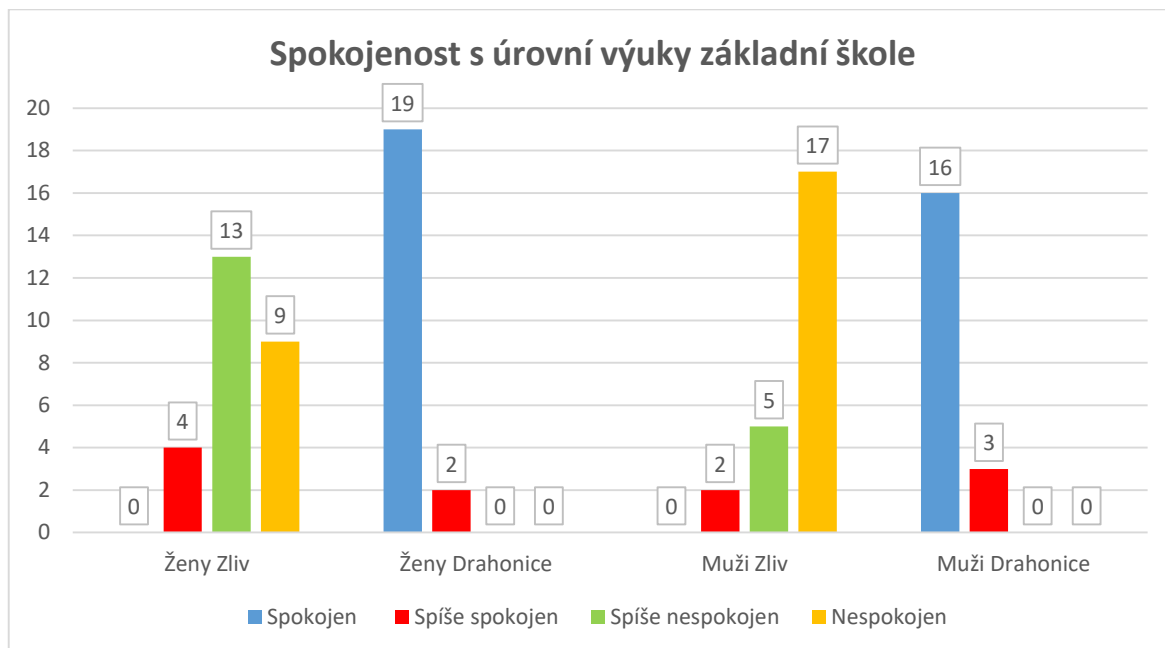

Graf 23 Spokojenost s úrovní výuky v mateřské škole

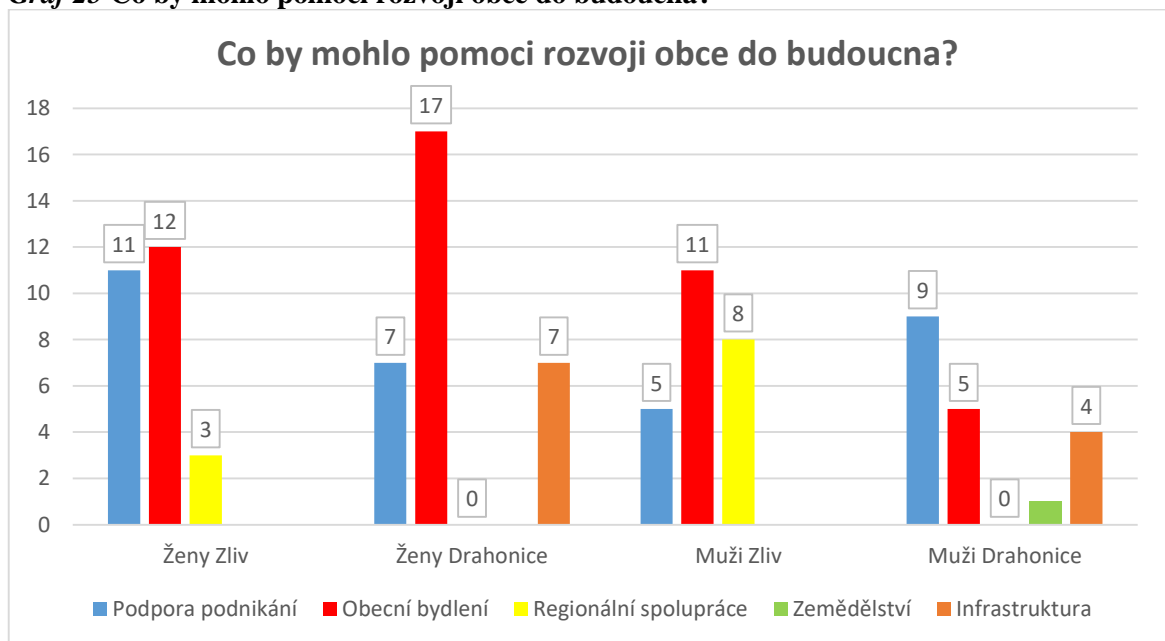

Graf 24 Spokojenost s úrovní výuky základní školy

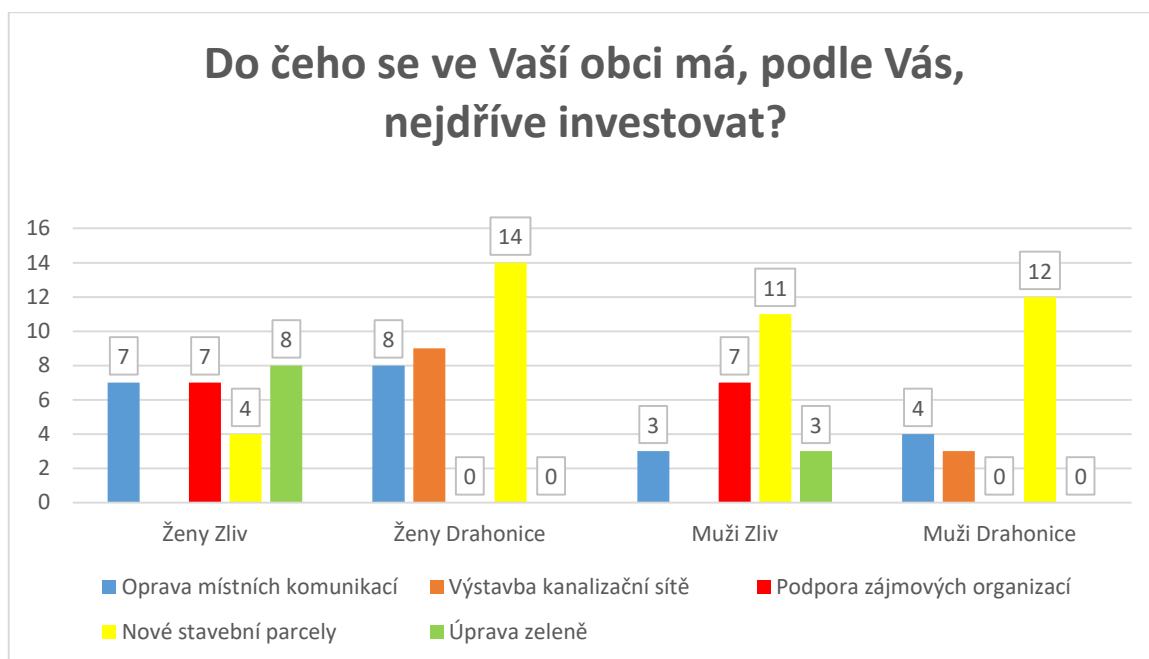

V grafu 26 a 27 vidíme názory na to, co by pomohlo k rozvoji obce. Shodně uváděli obě skupiny dotazovaných podporu bydlení a podporu podnikání. Na vesnici jeden respondent uvedl podporu zemědělství. Co se týče otázky na investice v daných lokalitách, by respondenti uvítali ve městě i na vesnici v nové stavební parcely a opravu komunikací.

Graf 25 Co by mohlo pomoci rozvoji obce do budoucna?

Graf 26 Do čeho se ve Vaší obci má, podle Vás, nejdříve investovat?

6 Závěr

Trend stěhování rodin s dětmi z města na vesnici je pozorován i ve vyspělých zemích. Důvody, proč tomu tak je, mohou být různé. Na venkově žijí lidé v bližším kontaktu s přírodou a vztahy bývají na venkově o dost vřelejší a kvalitnější než ve městech. Venkov však již není takový, jaký býval dřív. Lidé dnes již nechovají zvířata a už se v takové míře nevěnují zemědělství. Na venkově již lidé mají k dispozici všechno moderní vybavení, tak jak je tomu ve městě. Nabízí se tedy otázka, v čem a zda vůbec se venkovské a městské rodiny liší. V diplomové práci jsem se tedy věnovala problematice rozdílů venkovské a městské rodiny v menším městě a vesnici na jihu Čech. Rodiny sdílí stejný společenský kontext, ale přesto se život ve městě a na venkově v některých aspektech může lišit. V diplomové práci jsem zkoumala, jaké jsou hlavní rozdíly mezi rodinami městskými a venkovskými, přičemž jsem se zaměřovala zejména na kontext zhodnocení života dnešní rodiny, výchovy dětí, trávení volného času, včetně celkové spokojenosti života ve městě a na vesnici.

V teoretické části práce byly uvedeny hlavní znaky rodiny, její funkce, typy rodiny a byly vymezeny termíny venkov a město. Zabývala jsem se kvalitou života městských a venkovských rodin. Za hlavní oblast výzkumu jsem zvolila jejich životní styl. V závěru teoretické části bylo představeno město Zliv a vesnice Drahonice. Na teoretická východiska bylo navázáno vlastním výzkumným šetřením, jehož cílem bylo zjistit, v čem se liší venkovská a městská rodina. Dílčími cíli bylo zjistit, jaké jsou rozdíly mezi venkovskou a městskou rodinou v oblasti zhodnocení dnešní rodiny, výchovy dětí a trávení volného času. V neposlední řadě výzkum zjišťoval celkovou spokojenost s životem v obcích Zliv a Drahonice, byl koncipován jako kvantitativní. Výzkumný soubor tvořilo 50 respondentů žijících na venkově a 50 respondentů žijících ve městě.

Zkoumáním bylo zjištěno, že se městské a venkovské rodiny, jejichž zástupci se zúčastnili výzkumného šetření, liší především v oblasti životního stylu a v některých aspektech výchovy. Respondenti z města a venkova se odlišovali ve svých názorech na roli muže a ženu ve společnosti. Nebylo překvapující, že respondenti z města se častěji domnívali, že jsou role obou pohlaví ve společnosti rovnocenné. Názory respondentů se promítají i do jejich chování, a to zejména v souvislosti s péčí o domácnost, kde se více angažují muži z města. Dále bylo zřejmé, že u venkovských a městských rodin také velmi

záleží na tom, kdo je živitel rodiny. Za pozitivní lze považovat zjištění, že se respondenti obou skupin domnívají, že není ani v současné době manželství přežitkem.

Na základě výzkumu bylo zjištěno, že respondenti z městských i venkovských rodin častěji hodnotí svoji výchovu jako autoritativní, což znamená, že malé dítě má svá práva i povinnosti. Dále bylo zjištěno, že v městských rodinách se častěji podílí na výchově muž, což tedy koresponduje se zjištěním, že tato rovnocennost muže a ženy v domácnosti je prosazována zejména v městských rodinách. Na vesnicích se podílí na výchově především matka. Pro většinu dotázaných městských a venkovských rodin je nejdůležitější v rámci výchovy to, aby z jejich potomka vyrostl slušný člověk. Rodiny obou skupin se tedy neliší ve výchově a výchovných cílech, ale liší se v tom, kdo z rodičů se podílí na výchově. Velmi neočekávané zjištění bylo, že děti z venkovských rodin oproti rodinám městským tráví více svého volného času během pracovního dne na počítači. V souvislosti s prarodiči se setkávají venkovské i městské rodiny pravidelně, a to alespoň jednou týdně. Lze tedy konstatovat, že rodiny respondentů se vyznačují vzájemnou blízkostí. Děti jsou podporovány v zájmových kroužcích, rodiny se snaží trávit hodně času společně. Náplň volného času se však v rodinách venkovských a městských liší. Respondenti z obou skupin uváděli, že nejčastěji tráví čas společně, v případě rodin z venkova je však tento čas vyplněn domácími pracemi, sledováním televize apod., rodiny z města častěji vyhledávají kulturní nebo společenské vyžití. Respondenti se z obou skupin shodují v tom, že pro výchovu dětí je lepší venkov. V rámci šetření ohledně spokojenosti se životem na vesnici vesměs všichni respondenti uvádějí spokojenost, naopak tomu bylo však ve městě. Respondenti ve městě byly častěji nespokojeni s kulturním vyžitím a prací zastupitelstva. Velmi zarážející bylo zjištění, že většina dotazovaných z města uvedla nespokojenost s místní základní školou.

Jsem si vědoma některých limitů mého výzkumu (malý výzkumný soubor, absence informací o vzdělání a další), není možné určit, jaké faktory se přesně podílejí na zjištěných rozdílech rodin městských a venkovských. Přesto se domnívám, že tento realizovaný výzkum přináší cenné a zajímavé poznatky, které budou předány starostům obou lokalit, kteří o ně projeví zájem. Na realizovaný výzkum lze však pohlížet jako na výzkumnou sondu, pomocí níž bylo možné identifikovat příčiny některých rozdílů rodin venkovských a městských. Na výzkum by bylo vhodné navázat např. kvalitativním šetřením, pomocí nějž by bylo možné hlouběji zkoumat.

Stanovený cíl práce i cíl výzkumu lze, dle mého názoru, považovat za splněný. Za nejvíce překvapující zjištění svého výzkumu považuji názor většiny respondentů, že manželství pro ně není přežitkem a také nespokojenost se základní školou ve městě. Není rodina, v níž by se její členové o sebe nezajímali a neměli zájem společně trávit volný čas. Rodiny městské a venkovské se liší, ale v základních atributech tak zůstávají stejné.

7 Seznam použitých zdrojů

- BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 250 s. ISBN 978-80-247-2908-4.
- BALCAR, Karel. *Realita svědomí: Psychologická nebo existenciální?* In PAYNE, Jan. *Kvalita života a zdraví*. 1. vyd. Praha: Triton, 2005
- BLAŽEK, Bohuslav. *Venkov, města, média*. 1. vydání, Praha, Sociologické nakladatelství, 1998, 362 s. ISBN 80-85850-59-1.
- FISCHER, Slavomil, ŠKODA, Jiří. *Sociální patologie: analýza příčin a možnosti ovlivňování závažných sociálně patologických jevů*. Praha: Grada, 2009, 218 s. ISBN 978-802-4727-813.
- GURKOVÁ, Elena. *Hodnocení kvality života: pro klinickou praxi a ošetrovatelský výzkum*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 223 s. ISBN 978-802-4736-259.
- HASMANOVÁ MARHÁNKOVÁ, Jaroslava. *Aktivita jako projekt: diskurz aktivního stárnutí a jeho odezvy v životech českých seniorů a seniorek*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2013, 170. ISBN 978807419527.
- KLUFOVÁ, Renata. *Demografický vývoj a typologie českého venkova v kontextu prostorových souvislostí*. 1. vyd. Praha: Wolter Kluver 2015, 275 s. ISBN 978-80-7478-733-1
- KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 6. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-922-4
- KOVÁŘ, Pavel. *Ekosystémová a krajinná ekologie*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2014, 169 s. ISBN 978-80-246-2788-5.
- LANGMEIER, Josef a KREJČÍŘOVÁ, Dana. *Vývojová psychologie*. 2., aktualizované vyd. Praha: Grada, 2006, 368 s. ISBN 80-247-1284-9.
- MAŘÍKOVÁ, Hana a kol. *Proměny současné české rodiny: (Rodina – gender – stratifikace)*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000, 170 s. ISBN 80-85850-93-1.
- MOŽNÝ, Ivo. *Moderní rodina: (mýty a skutečnosti)*. 1. vyd. Brno: Blok, 1990. 184 s. ISBN 8070290188.
- PLAŇAVA, Ivo. *Manželství a rodiny: struktura, dynamika, komunikace*. 1. vyd. Brno: Doplněk, 2000, 294 s. ISBN 8072390392.
- SIROVÁTKA Tomáš. *Rodina, zaměstnání a sociální politika*. 1. vyd. Albert, 2006, 380 s. ISBN 80-7326-104-9.

VAĎUROVÁ, Helena a MÜHLPACHR, Pavel. *Kvalita života: teoretická a metodologická východiska*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 143 s. ISBN 80-210-3754-7.

8 Internetové zdroje

Brno: Sun Drive Communications s.r.o. *O projektu Rodinné pasy*. [online], 2009 [cit. 2021-01-23]. Dostupné z: [http://info.rodinnepasy.cz/?](http://info.rodinnepasy.cz/?PHPSESSID=iausfvpg8bltgb00mkbdpitq44)

[PHPSESSID=iausfvpg8bltgb00mkbdpitq44](http://info.rodinnepasy.cz/?PHPSESSID=iausfvpg8bltgb00mkbdpitq44)

Český statistický úřad. *Databáze demografických údajů za obce*. [online], [cit. 2021-01-31].

Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demograficky-ch-udaju-za-obce-cr>

Český statistický úřad. *Postavení venkova v krajích*. [online]. Praha: ČSÚ, 2009 [cit. 2021-

01-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/postaveni-venkova-v-krajich-cr>

Deník veřejné správy. *Venkov nevymírá*. [online], 2010, [cit. 2021-01-23]. Dostupné z:

<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6431216>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020*. [online],

[cit. 2021-01-31]. Dostupné z: [http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-](http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf?ext=.pdf)

[0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf?ext=.pdf](http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf?ext=.pdf)

HAJNÁ, Zdeňka. Jak charakterizovat život žen na venkově? In: *Venkovská žena možnosti a perspektivy*. [online], Praha, 2012, [cit. 2021-01-31]. Dostupné z:

http://www.csz.cz/storage/1242674068_sb_sesit3.pdf

HUPKOVÁ, Martina. *Pohřbívání a hřbitovy – reflexe kultury českého venkova*. [online].

Deník veřejné správy, 2010, [cit. 2021-01-23]. Dostupné z:

<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6462396>.

MÁČEL, Otakar. Vývoj bytové výstavby na jihomoravském venkově po roce 1945. [online].

Národopisné aktuality. Strážnice: Krajské středisko lidového umění ve Strážnici, 1989, [cit.

2021-01-23]. Dostupné z: <http://na.nulk.cz/1989/1/Nr.html#03>.

MPSV ČR: *Národní zpráva o rodině*. [online] Praha: 2004. [cit. 2021-01-30]. Dostupné z:

<http://www.bihk.cz/repository/files/ke-stazeni/CPR/zpravy/narodnizpravaorodine.pdf>

Ministerstvo zemědělství ČR. *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-*

2013. [online], Praha: 2006. [cit. 2021-01-31]. Dostupné z: [http://docplayer.cz/464349-](http://docplayer.cz/464349-Program-rozvoje-venkova-ceske-republiky-na-obdobi2007-2013.html)

[Program-rozvoje-venkova-ceske-republiky-na-obdobi2007-2013.html](http://docplayer.cz/464349-Program-rozvoje-venkova-ceske-republiky-na-obdobi2007-2013.html)

PERLÍN, Radim. *Vymezení venkovských obcí v Česku*. [online], Deník veřejné správy, 2009,

[cit. 2021-01-23]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6384068>

POTUŽNÍKOVÁ, Jana. *Vícegenerační bydlení: peklo nebo ráj?* [online]. Maminka 2012, [cit. 2021-01-30]. Dostupné z: <http://kabra.webnode.cz/news/vicgeneracni-bydleni-peklo-nebo-raj/>

Webové stránky obce Drahonice. [online] [cit. 2021-01-23]. Dostupné z: <http://www.drahonice.cz/>

Webové stránky obce Zliv. [online] [cit. 2021-01-23]. Dostupné z: <http://www.zliv.cz/>

ZEMAN, Jiří. Sociální služby a venkovské prostředí. [online]. *Deník veřejné správy*, 2008 [cit. 2021-01-23]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6331914>

9 Seznam tabulek, grafů a obrázků

Seznam obrázků

Obrázek 1: Maslowova pyramida potřeb

Obrázek 2: Mapka umístění obce Zliv a znak obce.

Obrázek 3: Organizační struktura Městský úřad Zliv

Obrázek 4: Mapka obce Drahonice a obecní znak

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vývoj nezaměstnanosti v obci Zliv

Tabulka 2: Vývoj počtu obyvatel obce Zliv k 1. 1.2019

Tabulka 3: Instituce a organizace v obci Zliv

Tabulka 4: Spolkové činnosti v obci Zliv

Tabulka 5: Vývoj počtu obyvatel obci Drahonice ke dni 1. 1. 2019

Tabulka 6: Instituce a organizace v obci Drahonice

Tabulka 7: Spolková činnost v obci Drahonice

Seznam grafů

Graf 1 Struktura výběrového souboru dle pohlaví

Graf 2 Struktura dle věku

Graf 3 Struktura dle počtu dětí

Graf 4 Struktura dle počtu vychovávaných dětí v rodině

Graf 5 Struktura dle místa bydliště

Graf 6 Struktura dle současné ekonomické aktivity

Graf 7 Role ženy a muže ve společnosti jsou rovnocenné

Graf 8 Jakým způsobem by se měl muž podílet na chodu domácnosti?

Graf 9 Manželství je v současné době přežitkem, není nutné se brát.

Graf 10 Jaké prostředí považujete za vhodnější pro výchovu dětí?

Graf 11 Jak byste označil/a Váš výchovný styl?

Graf 12 Pomáhá Vaše dítě či děti v domácnosti?

Graf 13 Kdo se nejvíce podílí na výchově ve Vaší rodině?

Graf 14 Na co kladete ve Vaší výchově největší důraz?

Graf 15 Kolik času tráví Vaše dítě na počítači během školních dní (během 1 školního dne):

Graf 16 Navštěvují Vaše děti zájmové kroužky?

Graf 17 Jak často se Vaše děti stýkají se svými prarodiči?

Graf 18 Jak nejčastěji trávíte jako rodina svůj volný čas o víkendu?

Graf 19 Spokojenost s kulturním vyžitím v obci (plesy, akce, sportovní události, ...)

Graf 20 Spokojenost s dopravní dostupností obce (do školy, do práce, k lékaři, nemocnice ...)

Graf 21 Spokojenost celkově s životem v obci

Graf 22 Spokojenost s prací zastupitelstva

Graf 23 Spokojenost s úrovní výuky v mateřské škole

Graf 24 Spokojenost s úrovní výuky základní škole

Graf 25 Co by mohlo pomoci rozvoji obce do budoucna?

Graf 26 Do čeho se ve Vaší obci má, podle Vás, nejdříve investovat?

10 Seznam zkratek

APOZ Aktiv pro občanské záležitosti

MěH Městské Hospodářství

MŠ Mateřská škola

ZŠ Základní škola

ZUŠ Základní umělecká škola

IROP Integrovaný regionální operační program

IDS Integrovaný dopravní systém

MHD Městská hromadná doprava

ČOV Čistírna odpadních vod

OSVČ Osoba samostatně výdělečně činná

11 Příloha

DOTAZNÍK

Výzkumný problém: **Čím se liší venkovská rodina od městské?**

Vážení občané,

jmenuji se Miroslava Holubová a jsem studentkou České zemědělské univerzity, kde studuji obor Veřejná správa a regionální rozvoj. V současné době zpracovávám diplomovou práci na téma „Čím se liší venkovská rodina od městské – případová studie“. Prosím o vyplnění následujícího dotazníku týkajícího se života dnešních rodin. Výsledky budou použity pouze pro účely mé diplomové práce a v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů. Vaše anonymita bude zajištěna. U každé položky zvolte prosím vždy jen jednu možnost nebo odpověď. Jste-li k tomu vyzván/a, prosím o doplnění Vaší odpovědi o slovní hodnocení. V případě zájmu o výsledky výzkumu mě prosím kontaktujte na adrese: mirusinka@seznam.cz.

Moc Vám děkuji za Váš čas i ochotu.

Bc. Miroslava Holubová

Údaje o Vás:

Vaše pohlaví:

- a) Žena
- b) Muž

Váš věk:

- a) 18-29 let
- b) 30-39 let
- c) 40-49 let
- d) 50-59 let
- e) 60 a více let

Máte děti?

- a) Ano
- b) Ne

Kolik dětí vychováváte v rodině (Vašich i partnera/partnerky):

- a) Žádné
- b) Jedno
- c) Dvě
- d) Tři
- e) Čtyři a více

Žijete na vesnici, nebo ve městě?

- a) Na vesnici
- b) Ve městě

Vaše současná ekonomická aktivita je:

- a) Student
- b) Zaměstnanec
- c) OSVČ
- d) Jsem nezaměstnaný/á
- e) Důchodce
- f) Mateřská dovolená, rodičovská dovolená, péče o osobu blízkou

1. Role ženy a muže ve společnosti jsou rovnocenné:

- a) Určitě ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Určitě ne
- e) Nemám názor

Zde můžete svoji odpověď doplnit, vysvětlit.....

2. Jakým způsobem by se měl muž podílet na chodu domácnosti?

- a) Stejně jako žena
- b) Méně než žena
- c) Více než žena
- d) Záleží na tom, kdo je živitel rodiny

3. Manželství je v současné době přežitkem, není nutné se brát:

- a) Zcela souhlasím
- b) Spíše souhlasím
- c) Spíše nesouhlasím
- d) Zcela nesouhlasím

Zde můžete svoji odpověď doplnit, vysvětlit.....

4. Jaké prostředí považujete za vhodnější pro výchovu dětí?

- a) Venkovské
- b) Městské

Zde můžete svoji odpověď doplnit, vysvětlit.....

5. Jak byste označil/a Váš výchovný styl?

- a) Autokratický (rodič je autoritou, dítě musí poslouchat)
- b) Liberální (dítě má v rodině hodně prostoru, autorita rodiče je menší)
- c) Autoritativní (dítě má svá práva, ale i povinnosti, vzájemně se respektují)
- d) Od každého trochu
- e) Nemám děti

6. Pomáhá Vaše dítě či děti v domácnosti?

- a) Ano, pravidelně, dítě má určenou činnost, kterou musí splnit
- b) Ano, pravidelně, ale dítě nemá určenou činnost, kterou musí splnit
- c) Ano, ale nepravidelně
- d) Ne

e) Jiné, uveďte prosím např. děti nemám, děti jsou dospělé.....

7. Kdo se nejvíce podílí na výchově ve Vaší rodině?

- a) Matka
- b) Otec
- c) Matka i otec stejnou měrou
- d) Prarodiče
- e) Někdo jiný (kamarád, kamarádka, jiný příbuzný, chůva apod.)
- f) Jiné, uveďte prosím např. děti nemám, děti jsou dospělé.....

8. Na co kladete ve Vaší výchově největší důraz?

- a) Aby mělo dítě co nejlepší vzdělání
- b) Aby z dítěte vyrostl slušný člověk
- c) Aby dítě bylo spokojené
- d) Na všechno výše
- e) Jiné, uveďte prosím.....

9. Kolik času tráví Vaše dítě na počítači během školních dní (během 1 školního dne):

- a) Do 30 minut
- b) 1-2 hodiny
- c) 3 a více
- d) Vůbec netráví čas na počítači
- e) Jiné, uveďte prosím: Např. Děti nemám, děti jsou dospělé.....

10. Navštěvují Vaše děti zájmové kroužky?

- a) Ano, všechny
  - b) Ano, ale jen některé děti
  - c) Dříve ano, dnes už ne
  - d) Ne, nepovažujeme to za důležité
  - e) Ne, nemáme na to peníze
  - f) Ne, děti nechtějí
  - g) Ne, nenašli jsme vhodný zájmový kroužek
  - h) Jiné, uveďte prosím Např. Děti nemám, děti jsou dospělé .....
- Zde můžete Vaši odpověď doplnit, vysvětlit.....

11. Jak často se Vaše děti stýkají se svými prarodiči?

- a) Pravidelně, několikrát do týdne
- b) Pravidelně, alespoň jednou týdně
- c) Pravidelně, alespoň jednou měsíčně
- d) Pravidelně o prázdninách
- e) Velmi nepravidelně
- f) Jiné, uveďte prosím Např. Děti nemám, děti jsou dospělé .....

12. Jak nejčastěji trávíte jako rodina svůj volný čas o víkendu?

- a) Všichni dohromady – sportujeme, kulturní vyžití apod.
- b) Všichni dohromady – domácí práce, běžné soužití (televize, hry)
- c) Všichni dohromady – návštěva přátel, rodiny
- d) Všichni dohromady – nákupy
- e) Každý zvlášť, každý máme své aktivity
- f) Je to tak napůl, dohromady i každý zvlášť

ŽIVOT V OBCI/VE MĚSTĚ

Spokojenost s kvalitou života v obci: Vyberte prosím variantu, která nejlépe zachycuje zvolenou odpověď označte prosím zakroužkováním.

Spokojen (1) spíše spokojen (2) spíše nespokojen (3) nespokojen (4)

1. S kulturním vyžitím v obci (plesy, akce, sportovní události, ...)

1   2   3   4

2. S dopravní dostupností obce (do školy, do práce, k lékaři, nemocnice ...)

1   2   3   4

3. Celkově s životem v obci

1   2   3   4

4. Jste spokojeni s prací Vašeho zastupitelstva?

1   2   3   4

5. Jste spokojeni s její úrovní výuky v mateřské škole?

1   2   3   4

6. Jste spokojeni s úrovní výuky základní školy?

1   2   3   4

7. Co by mohlo pomoci rozvoji obce do budoucna?

- a) Podpora podnikání
- b) Výstavba nového obecního bydlení
- c) Rozvoj zemědělské výroby
- d) Zlepšení technické infrastruktury, tj. kanalizace, vodovod
- e) Sloučení obce s jinou obcí
- f) Regionální spolupráce či spolupráce mezi obcemi
- g) Jiné.....

8. Do čeho se ve Vaší obci má, podle Vás, nejdříve investovat?

- a) Oprava místních komunikací
- b) Výstavba kanalizační sítě
- c) Podpora zájmových organizací
- d) Tvorba nových stavebních míst
- e) Úprava zeleně
- f) Jiné .....

Děkuji za Váš čas a odpovědi. S přáním hezkého dne.

Bc. Miroslava Holubová